

Evaluatie van de subsidieregelingen scholing overblijfskrachten 2002 en 2003

Eindrapport

Een onderzoek in opdracht van
het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Anne Ketelaar
Ton Klein
Ron van Wonderen

B2894

Leiden, 9 oktober 2004

Voorwoord

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft in 2002 en 2003 een subsidieregeling voor scholing van overblijfmedewerkers ingesteld. Met deze regeling kunnen schoolbesturen subsidie aanvragen zodat overblijfmedewerkers een korte cursus gericht op overblijven of een langere beroepsgerichte opleiding kunnen volgen.

De Minister heeft toegezegd de subsidieregelingen te evalueren. Research voor Beleid heeft de evaluatie tussen april en augustus 2004 uitgevoerd. Hiervoor is een enquête gehouden onder scholen, schoolbesturen, ouders en overblijfmedewerkers. Aanvullend zijn casestudies gehouden, waarbij gesproken is met schooldirecteuren en overblijfmedewerkers van acht scholen. Aan de evaluatie hebben al met al vele scholen, schoolbesturen, overblijfmedewerkers en ouders uit heel het land meegewerkt. Wij willen hen graag bedanken voor hun medewerking en bijdrage.

Daarnaast willen wij ook de begeleidingscommissie bedanken voor hun constructieve inbreng gedurende het onderzoek. Leden van de begeleidingscommissie zijn:

- Mevrouw drs. B. Bos, beleidsmedewerker directie Primair Onderwijs, ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Mevrouw C. Hulscher-Slot, adviseur, Besturenraad
- Drs. N. Foppen, beleidsadviseur, Nederlandse Katholieke Vereniging van Ouders
- Drs. F. Naafs, beleidsadviseur, Vereniging voor Openbaar Onderwijs
- Mevrouw mr. M. Vaes, beleidsmedewerker directie arbeidsverhouding, ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Drs. W. van Wijngaarden, onderzoekscoördinator directie Primair Onderwijs, ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Mr. J. van Willegen, beleidsmedewerker, VOS/ABB

Bij dit rapport hoort een apart tabellenrapport.

Anne Ketelaar

Ton Klein

Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusies	7
1 Inleiding	13
1.1 Doel van het onderzoek en onderzoeksvragen	13
1.2 Onderzoeksopzet en -uitvoering	15
1.3 Onderzoeksverantwoording	16
2 De overblijf	19
2.1 Organisatie van de overblijf	19
2.2 Kennisoverdracht over de overblijf	23
2.3 Knelpunten en succesfactoren van de overblijf	24
2.4 De toekomst van de overblijf	27
3 De subsidieregeling en deskundigheidsbevordering van overblijfmedewerkers	29
3.1 De subsidieregeling	30
3.2 De gesubsidieerde cursussen	34
3.3 Resultaten en effecten van deskundigheidsbevordering	36
Bijlage 1 Vragenlijsten	39
Bijlage 2 Checklist voor casestudies	63

Samenvatting en conclusies

Tussen april en juli 2004 zijn de subsidieregelingen 2002 en 2003 scholing overblijfmedewerkers in het basis en speciaal onderwijs geëvalueerd. Research voor Beleid voerde de evaluatie uit in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De evaluatie moet leiden tot inzicht in het gebruik en de resultaten van en de tevredenheid met de regelingen.

De evaluatie bestond uit internetenquêtes onder scholen¹, schoolbesturen, overblijfmedewerkers en ouders. Ook zijn acht casestudies uitgevoerd, waarin is gesproken met schooldirecteuren en overblijfmedewerkers. Aan de internetenquêtes hebben uiteindelijk 441 scholen, 357 besturen, 398 overblijfmedewerkers en 447 ouders meegewerkt. De resultaten van de enquêtes en interviews zijn in deze samenvatting kort weergegeven. Voor een volledig overzicht verwijzen wij u naar het rapport en het bijbehorende tabellenrapport.

De samenvatting en conclusies geven antwoord op de onderzoeksvragen. De hoofdvraag van het onderzoek was: *Hoe hebben de regelingen gefunctioneerd in termen van cursusaanbod, cursusdeelname en deskundigheidsbevordering?* Deze hoofdvraag is verder uitgewerkt in verschillende onderzoeksvragen, die hieronder worden behandeld.

Input

1. *Zijn de subsidieregelingen helder geformuleerd in termen van doelen en doelgroepen?*

Schoolbesturen vinden de subsidieregeling 2002 en 2003 duidelijk² (conform het antwoord op vraag 18): het blijkt dat 89% van de schoolbesturen de subsidieregeling 2002 en 2003 duidelijk vindt. Ruim negen op de tien schoolbesturen vinden het aanvraagformulier voor subsidie duidelijk.

2. *Welke middelen zijn door scholen ingezet voor het overblijven?*

Om de scholing van overblijfmedewerkers te kunnen betalen maken de meeste scholen (63%) en schoolbesturen (64%) gebruik van de subsidieregelingen van het ministerie van OCW. Een kleine minderheid van de scholen (6%) en schoolbesturen (16%) financiert de scholingsactiviteiten met behulp van 'eigen' financiële middelen of ouderbijdragen.

Uitvoeringspraktijk

3. *Hoeveel mensen werken er in de tussenschoolse opvang, wat was hun profiel en hoeveel uur per week zijn ze werkzaam als overblijfmedewerker?*

4. *Hoe is het overblijven op school geregeld? Werkt men met vrijwilligers of (deels) met professionals?*

5. *Zijn er overblijfcoördinatoren aangesteld?*

In Nederland zijn ongeveer 76.000 overblijfmedewerkers betrokken bij de overblijf³. De meerderheid (72%) van de overblijfkrachten is werkzaam als overblijfmedewerker, 28% procent is werkzaam als overblijfcoördinator. 75% van de overblijfmedewerkers en 93% van de –coördinatoren zegt een vergoeding te krijgen of betaald werkzaam te zijn. Daarnaast geeft 18% van de over-

¹ In vrijwel alle gevallen is gesproken met iemand van de directie. Wanneer in de tekst scholen als respondentengroep is genoemd bedoelen we daarmee feitelijk de directie van de school.

² Deze vraag is alleen gesteld aan schoolbesturen.

³ Het betreft hier een grove schatting door het aantal scholen waarop de mogelijkheid bestaat om over te blijven te vermenigvuldigen met het gerapporteerde gemiddelde aantal van elf overblijfmedewerkers per school.

blijfmedewerkers en 25% van de –coördinatoren aan op basis van een vast dienstverband bij een school te werken. Op scholen waar bij de overblijf vrijwillige overblijfmedewerkers betrokken zijn, zijn dit er gemiddeld 11 per school, waarvan *gemiddeld* 1,5 persoon werkzaam is als overblijfcoördinator. Het gemiddelde aantal uren per week dat een overblijfkracht werkzaam is bij een school bedraagt voor overblijfmedewerkers gemiddeld 5,3 uur per week en voor overblijfcoördinatoren gemiddeld 6,6 per week.

Volgens scholen heeft 43% van de overblijfmedewerkers een opleiding op Mavo/LBO-niveau genoten, 19% van de vijf overblijfmedewerkers heeft een hogere opleiding gevolgd (MBO, HBO of universitair niveau). Het gemiddelde opleidingsniveau voor overblijfcoördinatoren ligt volgens de scholen iets hoger: 35% van de coördinatoren heeft een opleiding op Mavo/LBO-niveau gevolgd, eveneens 35% van de coördinatoren heeft een hogere opleiding gevolgd (MBO, HBO of universitair niveau). Voor het overige hebben overblijfmedewerkers en –coördinatoren andere opleidingen gevolgd, of is de opleiding niet bekend.

6. Worden overblijfmedewerkers ondersteund, begeleid en/of nageschoold en hoe ziet dat er dan uit?

Uit de enquêtes blijkt dat 84% van de scholen en 77% van de schoolbesturen zich verantwoordelijk voelt voor de overblijf en voor de deskundigheidsbevordering van overblijfmedewerkers. Ook ouders vinden deskundigheid van overblijfmedewerkers in ruime meerderheid van belang: 67% van hen is van mening dat de deskundigheid van overblijfmedewerkers (zeer) bepalend is voor de kwaliteit van de overblijf.

Vrijwel alle scholen (95%) waar kinderen tussen de middag overblijven geven ondersteuning aan de overblijfkrachten. Op 64% van de scholen worden overblijfkrachten begeleid en ondersteund door een overblijfcoördinator. Op 43% van de scholen worden hiervoor (ook) leerkrachten, de schoolleiding of onderwijsassistenten ingezet. Op 51% van de scholen ontvangen overblijfkrachten aanvullende scholen en trainingen. Overblijfmedewerkers die aanvullende scholing en training ontvangen, krijgen vrijwel altijd (94%) een korte, beroepsgerichte training. 10% van de overblijfmedewerkers die geschoold wordt, volgt (ook) een beroepsgerichte éénjarige opleiding¹.

7. Is er sprake van pedagogische afstemming tussen de school en de overblijfmedewerkers?

Een ruime meerderheid van de scholen (87%) geeft aan dat er sprake is van een taakverdeling tussen de personen die zijn betrokkenen bij de overblijf. Volgens 84% van de scholen is er sprake van pedagogische afstemming tussen de school en overblijfmedewerkers. De scholen zijn in meerderheid (70%) tevreden over de wijze waarop en de mate waarin deze pedagogische afstemming plaatsvindt, 3% is hierover ontevreden en 26% is hierover tevreden, noch ontevreden.

Beleidsprestaties (output)

8. Zijn de regelingen 2002 en 2003 bekend bij de schoolbesturen?

Een ruime meerderheid van de scholen (85%) en schoolbesturen (96%) is op de hoogte van de subsidieregelingen van het ministerie van OCW voor cursussen voor overblijfkrachten. Scholen (87%) en schoolbesturen (95%) geven in ruime meerderheid aan via het “Gele Katern” op de hoogte te zijn geraakt van het bestaan van de subsidieregelingen.

¹ Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. Er is gepercenteerd op het aantal respondenten.

9. *Hoeveel scholen hebben een aanvraag ingediend en voor hoeveel cursisten?*

10. *Wat zijn de kenmerken van deze scholen die subsidie hebben aangevraagd, dan wel aan wie subsidie is toegekend?*

Uit de gegevens van de enquêtes blijkt dat 66% van de scholen en 69% van de schoolbesturen een subsidieaanvraag heeft ingediend voor deskundigheidsbevorderende cursussen. In totaal zijn in 2002 2.158 aanvragen toegekend. In 2003 waren dit er 1.978. In het totaal hebben ruim 3.000 scholen verspreid over het hele land één of meerdere malen gebruik gemaakt van de regeling. Uit de gegevens van Cfi over 2003 blijkt dat, vergeleken met het landelijke beeld, relatief meer openbare scholen en minder protestants-christelijke scholen van de subsidieregeling gebruik hebben gemaakt. Ook blijkt dat relatief meer scholen in matig verstedelijkte gebieden subsidie aanvragen voor eerdergenoemde cursussen en naar verhouding minder scholen in niet stedelijke gebieden. Ook zijn er nauwelijks scholen uit het speciaal onderwijs (22 in 2002 en 0 in 2003) en het speciaal basisonderwijs (14 in 2002 en 18 in 2003) die subsidie hebben aangevraagd. Scholen voor speciaal (basis) onderwijs zeggen overigens wél dat zij behoefte hebben aan extra financiële ondersteuning om de overblijf te regelen, maar niet voor vrijwilligers of ouders. Het gaat dan wél met name om het verlichten van de taken van leerkrachten, door bijvoorbeeld professionele krachten in te huren voor de overblijf.

11. *Wat is het totaal aantal cursisten (zowel voor de korte cursussen als voor de beroepsgerichte scholing) dat is opgeleid en hoeveel zijn dat er per school?*

In 2002 hebben 8.515 overblijfmedewerkers en –coördinatoren een lange of korte cursus gevolgd, in 2003 waren er 7.682 cursisten. In dat laatste jaar volgden 193 overblijfmedewerkers de beroepsgerichte, langere cursus en 7.489 cursisten een korte cursus. Per school zijn, volgens de cijfers van Cfi, gemiddeld vier overblijfmedewerkers geschoold met subsidie van het ministerie van OCW. Uit de enquête en de gegevens van Cfi over 2003 blijkt dat de cursussen relatief vaak zijn gevolgd bij de Vereniging voor Openbaar Onderwijs, een Regionaal Opleidingen Centrum, de IJsselgroep SON opleidingen en het Instituut voor de Ontwikkeling van Schoolkinderopvang.

12. *Hoeveel cursisten zijn er aan het werk gegaan of gebleven als overblijfmedewerker, en hoeveel zijn er na één en na twee jaar nog werkzaam als overblijfkracht?*

Op scholen waarvan medewerkers een cursus hebben gevolgd, blijft 41% van de overblijfkrachten gemiddeld tussen de 2 en 4 jaar verbonden aan een school, 48% langer dan 4 jaar. Een kleine minderheid van overblijfkrachten (5%) stopt binnen 2 jaar, 6% van de respondenten weet het niet. De cijfers op scholen waar niemand een cursus heeft gevolgd wijken hiervan nauwelijks af: 43% van de overblijfkrachten op deze scholen blijven gemiddeld tussen de 2 en 4 jaar verbonden aan een school, 38% blijft langer dan 4 jaar en een kleine minderheid van de overblijfkrachten (4%) stopt binnen 2 jaar. 16% van de respondenten weet het niet. Uit de casestudies blijkt dat overblijfmedewerkers vaak stoppen wanneer de eigen kinderen van school af gaan.

13. *Hoeveel overblijfmedewerkers zijn uitgestroomd, dan wel doorgestroomd naar, bijvoorbeeld, een functie als onderwijsassistent, en wat zijn de redenen voor deze uitstroom?*

Een beperkt aantal overblijfmedewerkers (2%) is doorgestroomd naar een andere functie binnen of buiten de school nadat zij een cursus hebben gevolgd. Deze medewerkers zijn vooral uitgestroomd naar functies buiten de school (12 op de 18 van de betreffende medewerkers). Drie van deze overblijfmedewerkers zijn onderwijsassistent geworden en één overblijfkracht is doorgestroomd tot leidster tussenschoolse opvang.

14. Hoeveel aanvragen zijn afgewezen (in 2002 en 2003) en hoeveel is de subsidie overvraagd?
In 2002 is 8% van de aanvragen afgewezen, in 2003 was dit 3%. De subsidie is in 2002 meer dan volledig benut. Er is sprake van een overvraging van minder dan 1%. In 2003 (inclusief de verlengde regeling) is er sprake van een onderbenutting van de subsidie van 12%.

15. Wat waren de kosten van de cursus of opleiding?

In totaal is in 2003 € 3.744.500,- uitbetaald aan subsidies voor korte cursussen en € 385.000,- voor beroepsopleidingen¹. Scholen in het speciaal basisonderwijs hebben 1% van het totale subsidiebedrag ontvangen voor de financiering van korte cursussen. De overige 99% is uitbetaald aan scholen in het basisonderwijs voor zowel korte als langdurige scholing. In 2002 is ruim 3,4 miljoen euro betaald aan de scholen. De subsidieregeling 2002 schrijft voor dat de subsidie maximaal € 750 per deelnemer bedraagt en dat per school maximaal € 1.500 kan worden aangevraagd. In 2003 was het subsidiebedrag € 500 per deelnemer voor een korte cursus en € 2.000 voor deelname aan een (beroepsgerichte) scholing.

16. Waarom hebben scholen wel of geen gebruik van de regeling gemaakt?

Zoals reeds is verwoord bij vraag 6, voelen scholen en schoolbesturen zich verantwoordelijk voor de deskundigheidsbevordering van overblijfsmedewerkers. Schoolbesturen die géén gebruik maken van de regeling geven hiervoor het vaakst (51%) als reden: 'er is geen behoefte aan, aangezien we de overblijf op een andere manier organiseren'. Uit de casestudies en uit de enquête blijkt overigens dat voor overblijfskrachten onder meer de beschikbare tijd, de locatie en het tijdstip van de cursus struikelblokken kunnen zijn voor deelname. Hierdoor kan het voorkomen dat overblijfsmedewerkers wel behoefte hebben aan scholing en ook zijn opgegeven voor een cursus, maar uiteindelijk de cursus niet volgen. Sommige opleidingsinstellingen springen hierop in door op locatie cursussen aan te bieden.

Effecten

17. In hoeverre zijn de doelgroepen van de regeling bereikt en hoe is de tevredenheid van deze doelgroepen over de regelingen 2002 en 2003? Zijn er suggesties voor verbetering?

De doelgroepen zijn in ruime meerderheid bereikt en tevreden over de regelingen 2002 en 2003 (zie de antwoorden op vraag 8 en op vraag 18). Wel hebben de schoolbesturen en scholen enkele suggesties gegeven voor verbeteringen van de regeling en invulling van de regeling. Men noemt in dit verband onder meer het verruimen van de mogelijkheden voor het *aantal* overblijfsmedewerkers dat geschoold kan worden per school, meer informatie over scholingsinstututen en het aanbod, meer vrijheden om het subsidiebedrag te besteden, de subsidieregeling structureel maken c.q. vast budget toekennen voor scholing, subsidie toekennen aan andere onderdelen van de overblijf, zoals ruimte, onkostenvergoeding, additionele vergoeding voor leerkrachten en het subsidiebedrag verhogen.

18. Waren de regelingen 2002 en 2003 voldoende duidelijk met betrekking tot het doel van de regelingen, de bestedingsvrijheden en –beperkingen en de rechten en de plichten die aan de regelingen zijn verbonden?

Het blijkt dat 89% van de schoolbesturen de subsidieregeling 2002 en 2003 duidelijk vindt. Ruim negen op de tien schoolbesturen vindt het aanvraagformulier voor subsidie duidelijk. Daarnaast is

¹ Gebaseerd op het 'toekenningsbestand' van Cfi, omdat hierin de meest complete gegevens staan. Er is echter een verschil tussen de 'bulk toekenning' en uiteindelijke betalingen (bijvoorbeeld door extra incidentele toekenningen). Op grond van de daadwerkelijke betalingen is volgens Cfi in 2003 voor € 4.209.000,- aan subsidies uitbetaald.

89% van de scholen en 68% van de schoolbesturen tevreden over de invulling van de subsidie-regeling, 7% van de scholen en 27% van de schoolbesturen heeft hierover geen mening.

19. Wat zijn de ervaringen met de cursussen en is men er tevreden over? Is de kwaliteit van het overblijven door het volgen van een cursus of beroepsgerichte opleiding verbeterd?

De ruime meerderheid van de overblijfmedewerkers (76%) en scholen (eveneens 76%) is tevreden over het cursusaanbod, 78% van de overblijfmedewerkers 65% van de scholen is tevreden over de aansluiting van de cursus bij de praktijk. Aan scholen is specifiek gevraagd naar hun tevredenheid over de *beschikbaarheid* van het aantal plaatsen voor cursussen respectievelijk hun tevredenheid over de *instellingen* die de cursussen uitvoeren. Het blijkt dat de meerderheid van de scholen over deze aspecten in meerderheid tevreden is: 68% van de scholen is tevreden over de beschikbaarheid van het aantal plaatsen voor cursussen (5% is ontevreden); 66% van de scholen is tevreden over de instellingen die de cursussen uitvoeren (2% is ontevreden).

Aan de overblijfkrachten is gevraagd naar hun tevredenheid over de *inhoud* van de gevolgde cursussen. Een ruime meerderheid (86%) van de overblijfkrachten geeft aan hierover tevreden te zijn.

Scholen (73%), schoolbesturen (54%), overblijfmedewerkers (76%) en ouders (82%) zijn in ruime meerderheid tevreden over de kwaliteit van de overblijf. Desalniettemin ziet de helft van de respondenten nog wel knelpunten in de overblijf. Men noemt in dit verband met name een gebrek aan ruimte, het gedrag van de overblijfkinderen, gebrek aan professionaliteit van overblijfbegeleiders, een stijgend aantal overblijfkinderen en een tekort aan overblijfbegeleiders.

Belangrijk resultaat van de investeringen in deskundigheid is dat de kwaliteit van de overblijf in de afgelopen twee jaar volgens betrokkenen is verbeterd. 63% van de scholen die subsidie ontvangen is van oordeel dat de kwaliteit van de opvang in de laatste twee jaar is toegenomen. Van de scholen die geen subsidie ontvangen is 35% deze mening toegedaan. Van de schoolbesturen van scholen die subsidie ontvangen, is 51% van mening dat de kwaliteit van de opvang in de laatste twee jaar is toegenomen, tegenover 29% van de schoolbesturen van scholen die geen subsidie ontvangen. Van de overblijfkrachten die aan een school zijn verbonden die subsidie ontvangt, is 50% van mening dat de kwaliteit van de opvang in de laatste twee jaar is toegenomen, tegenover 39% van de overblijfkrachten die aan een school zijn verbonden die geen subsidie ontvangt. Respondenten geven in ruime meerderheid aan dat de kwaliteit van de opvang in de laatste twee jaar met name is toegenomen door een betere organisatie van de overblijf (ruim 70% van de scholen, ouders en overblijfkrachten) en een toename van de deskundigheid van de overblijfkrachten (ruim 60% van de ouders en overblijfkrachten, 74% van de scholen en 92% van de schoolbesturen).

Overige vragen

20. Is het boekje "Brood op school" bekend bij de scholen? Is men tevreden over dit boekje?

Het boekje 'Brood op school' is bekend bij 48% van de scholen en bij 33% van de overblijfmedewerkers. Daarnaast stelt 19% van de scholen die het boekje kennen en 31% van de overblijfmedewerkers die het boekje kennen, ook daadwerkelijk gebruik te maken van het boekje.

Ongeveer één op de drie scholen (31%) én overblijfmedewerkers (37%) die het boekje kennen, geeft aan tevreden te zijn over de informatie en toepasbaarheid van het boekje. Daarentegen is een minderheid van 19% van de scholen en 2% van de overblijfmedewerkers die het boekje kennen, ontevreden. De overige scholen en overblijfmedewerkers weten het niet of hebben geen mening.

21. Welke informatiebronnen ten aanzien van overblijven worden nog meer geraadpleegd? Hoe is de tevredenheid met deze informatiebronnen?

33% van de scholen én overblijfskrachten bevestigen andere informatiebronnen te gebruiken om meer te weten te komen over het overblijven en over het verbeteren van de kwaliteit daarvan. Het meest maakt men hierbij gebruik van het internet en boeken, tijdschriften en artikelen. Men geeft (samengevat) in ruime meerderheid aan tevreden of zeer tevreden te zijn over de informatie uit deze andere informatiebronnen.

22. Wil men van de regeling 2004 gebruikmaken?

Voor 2004 zegt 63% van de scholen en 43% van de schoolbesturen gebruik te willen maken van de subsidieregeling of heeft dit reeds gedaan.

23. Bestaat er behoefte aan verlenging van de regeling in 2005 en verder?

Ook na 2004 willen de meeste scholen en besturen de regeling gebruiken om scholing van overblijfsmedewerkers te financieren: 73% van de schoolbesturen gaat hier (waarschijnlijk) wel gebruik van maken. Voor de scholen ligt dit percentage op 93%. Bovendien zou 60% van de besturen zonder financiële bijdrage van het ministerie van OCW overblijfsmedewerkers niet meer scholen.

Conclusies

Ouders, overblijfsmedewerkers, scholen en schoolbesturen zijn over het algemeen tevreden over de kwaliteit van de overblijf en zien ook een toename in van deze kwaliteit. Deze stijging hangt samen met een toenemende deskundigheid van de overblijfsmedewerkers. Bovendien zien respondenten van scholen waar personeelsleden een gesubsidieerde cursus hebben gevolgd vaker een toename in de kwaliteit dan respondenten van scholen waar niemand een gesubsidieerde cursus heeft gevolgd. De cursussen lijken dus bij te dragen aan een betere kwaliteit van de overblijf. Bovendien zijn betrokkenen in het algemeen positief over de inhoud van de cursussen. Zonder subsidies zouden veel scholen en schoolbesturen de overblijfsmedewerkers niet laten opleiden.

Naar verwachting is ook in de toekomst een grote behoefte aan deskundigheidsbevordering én aan financiële ondersteuning hiervoor. Het is moeilijk aan te geven hoe groot deze behoefte precies is. Voor de regeling van 2002/2003 heeft 69% van de schoolbesturen een aanvraag gedaan. Een vergelijkbaar percentage schoolbesturen (73% na correctie voor vermoedelijke afwijzingen 71%) geeft aan ook na 2004 (waarschijnlijk) gebruik te willen maken van een dergelijke regeling. Het is echter onduidelijk in welk jaar zij dat daadwerkelijk gaan doen en daarom lastig om een benodigd bedrag te noemen om aan de veronderstelde behoefte voldoen.

Duidelijk is echter dat deskundigheidsbevordering van overblijfsmedewerkers voor scholen en besturen een belangrijk onderwerp is in de verbetering en professionalisering van de overblijf. Daarnaast betekent de relatief hoge doorstroom onder overblijfsmedewerkers – zij blijven gemiddeld tussen de drie en vijf jaar betrokken bij de overblijf op school – dat scholing blijvend aandacht behoeft om de professionalisering door te kunnen zetten.

1 Inleiding

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft voor 2002, 2003 en 2004 een subsidieregeling ingesteld waarmee de scholing voor overblijfmedewerkers¹ gefinancierd kan worden. Schoolbesturen kunnen voor overblijfmedewerkers van scholen onder hun gezag een subsidie aanvragen voor een korte cursus of langere beroepsgerichte scholing. De schoolbesturen zijn volgens de Wet Primair Onderwijs verantwoordelijk voor het creëren van overblijfmogelijkheden in het schoolgebouw en op het terrein van de school.

De minister van OCW heeft toegezegd de subsidieregelingen overblijfmedewerkers van 2002 en 2003 te evalueren. Research voor Beleid heeft deze evaluatie uitgevoerd middels enquêtes en casestudies. De resultaten hiervan zijn in dit rapport weergegeven. Er is beschreven in welke mate gebruik is gemaakt van de regelingen. Ook is aandacht voor de mate waarin scholen, schoolbesturen en overblijfmedewerkers tevreden zijn over de gevolgde cursussen en de bijdrage van de cursussen aan de deskundigheid van de overblijfmedewerkers.

Leeswijzer

In dit eerste inleidende hoofdstuk zijn de achtergronden van de evaluatie beschreven, zoals de onderzoeksvragen en de uitvoering. Het tweede en derde hoofdstuk zijn gewijd aan de voornaamste resultaten van de evaluatie. In het tweede hoofdstuk staat de organisatie van de overblijf nu en in de toekomst centraal, waarna hoofdstuk drie ingaat op de subsidieregelingen 2002 en 2003. Hoofdstuk vier geeft de conclusies en aanbevelingen weer. De bijlage bevat de vragenlijsten die gebruikt zijn voor de enquêtes en de checklist voor de casestudies. In het tabellenrapport zijn de resultaten van de enquêtes opgenomen.

1.1 Doel van het onderzoek en onderzoeksvragen

De doelstelling van de evaluatie is tweeledig.

1. Het verkrijgen van inzicht in de werking en opbrengst van de regelingen om zo te kunnen bepalen of en hoeveel subsidie in de toekomst nodig is voor het opleiden van overblijfmedewerkers.
2. Het onderzoeken van de mate waarin de regelingen hebben bijgedragen aan de deskundigheidsbevordering van overblijfmedewerkers en zo aan de professionalisering van het overblijven.

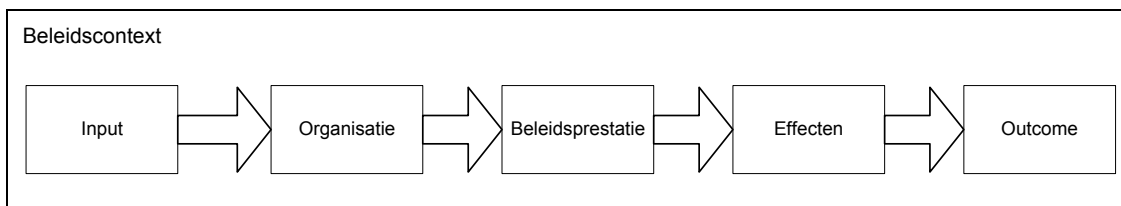
Deze twee doelstellingen zijn uiteengelegd in de volgende hoofdvraag:

Hoe hebben de regelingen gefunctioneerd in termen van cursusaanbod, cursusdeelname en deskundigheidsbevordering?

Deze hoofdvraag is verder uitgewerkt in een aantal onderzoeksvragen die zijn gerangschikt op basis van het hierna gepresenteerde evaluatiemodel. Aan de hand van dit model kan worden geschetst op welke wijze (uitvoeringspraktijk) de input (geld, menskracht en dergelijke) wordt omgezet in concrete activiteiten (beleidsprestaties of output) en tot welke effecten dit heeft geleid.

¹ Wij spreken in dit rapport van overblijfmedewerkers. Hiermee bedoelen wij nadrukkelijk ook de medewerksters in de overblijf.

Figuur 1.1 Evaluatiemodel

Om het beleidsproces van input tot effecten voor de subsidieregelingen 2002 en 2003 én voor de huidige opzet en uitvoering van de overblijf¹ in kaart te brengen, moeten in het onderzoek de volgende onderzoeksvragen zijn beantwoord.

Input

1. Zijn de subsidieregelingen helder geformuleerd in termen van doelen en doelgroepen?
2. Welke middelen (geld, menskracht) zijn door scholen ingezet voor het overblijven?

Uitvoeringspraktijk

3. Hoeveel mensen werken er in de tussenschoolse opvang, wat was hun profiel en hoeveel uur per week zijn ze werkzaam als overblijfmedewerker?
4. Hoe is het overblijven op school geregeld? Werkt men met vrijwilligers of (deels) met professionals?
5. Zijn er overblijfcoördinatoren aangesteld, wat zijn hun taken en hoe is daar invulling aan gegeven?
6. Worden overblijfmedewerkers ondersteund, begeleid en/of nageschoold en hoe ziet dat er dan uit?
7. Is er sprake van pedagogische afstemming tussen de school en de overblijfmedewerkers?

Beleidsprestaties (output)

8. Zijn de regelingen 2002 en 2003 bekend bij de schoolbesturen?
9. Hoeveel scholen hebben een aanvraag ingediend en voor hoeveel cursisten?
10. Wat zijn de kenmerken van deze scholen die subsidie hebben aangevraagd, dan wel aan wie subsidie is toegekend?
11. Wat is het totaal aantal cursisten (zowel voor de korte cursussen als voor de beroepsgerichte scholing) dat is opgeleid en hoeveel zijn dat er per school?
12. Hoeveel daarvan zijn er aan het werk gegaan of gebleven als overblijfmedewerker, en hoeveel zijn er na één en na twee jaar nog werkzaam als overblijfkracht?
13. Hoeveel overblijfmedewerkers zijn uitgestroomd, dan wel doorgestroomd naar, bijvoorbeeld, een functie als onderwijsassistent en wat zijn de redenen van de uitstroom?
14. Hoeveel aanvragen zijn afgewezen (in 2002 en 2003) en hoeveel is de subsidie overvraagd?
15. Wat waren de kosten van de cursus of opleiding?
16. Waarom hebben scholen wel of geen gebruik van de regeling gemaakt?

¹Naast een evaluatie van de subsidieregelingen heeft het ministerie van OCW ook enkele onderzoeksvragen geformuleerd over de huidige en toekomstige situatie van overblijven. Deze zijn eveneens volgens het evaluatiemodel gerangschikt.

Effecten

17. In hoeverre zijn de doelgroepen van de regeling bereikt en hoe is de tevredenheid van deze groepen over de regelingen 2002 en 2003? Zijn er suggesties voor verbetering?
18. Waren de regelingen 2002 en 2003 voldoende duidelijk met betrekking tot het doel van de regelingen, de bestedingsvrijheden en –beperkingen en de rechten en de plichten die aan de regelingen zijn verbonden?
19. Wat zijn de ervaringen met de cursussen en is men er tevreden over? Is de kwaliteit van het overblijven door het volgen van een cursus of beroepsgerichte opleiding verbeterd?

Overige vragen

20. Is het boekje “Brood op school” bekend bij de scholen? Is men tevreden over dit boekje?
21. Welke informatiebronnen ten aanzien van overblijven worden nog meer geraadpleegd? Hoe is de tevredenheid met deze informatiebronnen?
22. Wil men van de regeling 2004 gebruikmaken?
23. Bestaat er behoefte aan verlenging van de regeling in 2005 en verder?

In dit rapport zijn vragen over de opzet en uitvoering van de overblijf in hoofdstuk 2 beantwoord. De onderzoeksvragen die betrekking hebben op de subsidieregeling (input, beleidsprestaties en effecten) komen in hoofdstuk 3 aan bod.

1.2 Onderzoeksopzet en -uitvoering

Voor de evaluatie is gekozen voor een gecombineerde kwantitatieve en kwalitatieve invalshoek. Het kwantitatieve deel is gevormd door internetenquêtes onder ouders, overblijfmedewerkers, scholen en schoolbesturen. De kwalitatieve invalshoek bestaat uit diepte-interviews die de gelegenheid geven de resultaten van de enquête te verduidelijken en verdiepen. De evaluatie is in fasen opgebouwd:

- Fase 1: Deskresearch
- Fase 2: Enquêtes onder ouders, overblijfmedewerkers, scholen en schoolbesturen
- Fase 3: Acht casestudies bestaande uit gesprekken met schooldirectie en overblijfmedewerkers en/of -coördinatoren

Fase 1: Deskresearch

De deskresearch heeft geleid tot een inzicht in de overblijf en de subsidieregelingen. Op basis hiervan zijn de vragenlijsten voor de enquêtes ontwikkeld. Belangrijk element in de vragenlijsten is de aansluiting bij het in 2001 uitgevoerde onderzoek naar de professionalisering van de overblijf. De rapportages over dit onderzoek zijn een belangrijke bron geweest tijdens de deskresearch. Daarnaast is ook gebruik gemaakt van de cijfers van Centrale Financiën Instellingen (Cfi) – een agentschap van het ministerie van OCW dat onder andere is belast met het verzorgen van de rechtmatige en doelmatige distributie van financiële middelen.

Fase 2: Enquêtes

Er zijn vier vragenlijsten voor de enquêtes ontwikkeld; voor overblijfmedewerkers, ouders, scholen en schoolbesturen. De vragenlijsten zijn opgenomen in bijlage 1 van dit rapport. Ouders, overblijfmedewerkers, schoolteams en schoolbesturen waren in de gelegenheid de vragenlijsten op internet in te vullen. Scholen en schoolbesturen hebben een brief ontvangen van het ministerie van OCW, waarin is gevraagd om medewerking aan het onderzoek. De scholen en schoolbesturen zijn gevraagd zelf een vragenlijst in te vullen en daarnaast respectievelijk ouders en overblijf-

medewerkers te benaderen en hun vragen ook een vragenlijst in te vullen. Voor iedere respondent is een individuele code en wachtwoord aangemaakt en aan de respondent gemeld.

De respondenten hebben tussen 13 mei en 18 juni de gelegenheid gehad de vragenlijst in te vullen. Scholen en schoolbesturen zijn in deze periode twee keer gerappelleerd. Het eerste rappel – een schriftelijk rappel – vond plaats op 27 mei. Het tweede rappel was een telefonisch rappel dat is uitgevoerd tussen 9 en 11 juni.

De respons op de enquêtes is hieronder bij ‘onderzoeksverantwoording’ weergegeven. De voornaamste resultaten van de enquêtes zijn beschreven in hoofdstuk 2 en 3 van dit rapport. Bijlagen 3 tot en met 6 in het aparte tabellenrapport bevatten alle resultaten in tabelvorm.

Fase 3: Casestudies

Met acht schooldirecteuren en acht overblijfm medewerkers en/of coördinatoren is verder gesproken over de overblijf en deskundigheidsbevordering. Er is gesproken met die scholen die in de enquête aangaven mee te willen werken aan het vervolg. De scholen vertegenwoordigen verschillende denominaties en zijn landelijk gespreid. De checklist voor de casestudies is in bijlage 2 in dit rapport opgenomen. De voornaamste resultaten van de enquête en de casestudies zijn beschreven in hoofdstuk 2 en 3 van dit rapport.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Enquête

Bij de evaluatie zijn zoals gezegd scholen, schoolbesturen, overblijfm medewerkers en ouders betrokken. In het totaal zijn 2.000 scholen benaderd om deel te nemen aan het onderzoek. Dit zijn 1.000 scholen waarvan volgens de gegevens van Cfi een of meerdere overblijfm medewerkers deelgenomen hebben aan een gesubsidieerde cursus en 1.000 scholen die geen subsidie hebben ontvangen. Voor beide groepen is een a-selecte steekproef getrokken uit bestanden van Cfi. Alle scholen zijn vervolgens gevraagd vijf ouders met kinderen die regelmatig overblijven te benaderen. Dat wil zeggen dat er maximaal 10.000 ouders benaderd kunnen zijn. Alle 1.642 schoolbesturen zijn benaderd voor het onderzoek. Ieder schoolbestuur is gevraagd zes overblijfm medewerkers te benaderen, waarvan drie die wel en drie die geen cursus hebben gevolgd. Dat betekent dat er maximaal 9.852 overblijfm medewerkers benaderd kunnen zijn. Niet alle scholen en besturen hebben aan de enquête meegewerkt. De responspercentages bedragen 24% voor scholen (30% voor scholen waar één of meerdere medewerkers hebben deelgenomen aan een cursus versus 18% voor scholen waar niemand aan een cursus heeft deelgenomen) en 23% voor schoolbesturen. De volgende tabel 1.1 geeft dit weer.

Tabel 1.1 Responsoverzicht

	Scholen met subsidie	Scholen zonder subsidie	Schoolbesturen	Overblijfmedewerkers	Ouders
Totaal aangeschreven	1.000	1.000	1.642	9.852	10.000
Niet bereikbaar voor onderzoek (geweigerd of afgemeld)*	51	80	88	1.491**	655
<i>Totaal respondentenbestand</i>	<i>949</i>	<i>920</i>	<i>1.554</i>	<i>8.307</i>	<i>9.345</i>
Uiteindelijk gerespondeerd	280	161	357	398	447
Responspercentage	30%	18%	23%	5%	5%

*Niet bereikbaar voor onderzoek betekent dat er geen overblijf op school is of geen overblijfmedewerkers op school zijn. Ook zijn hierin de retour gezonden brieven verwerkt en andere telefonische afmeldingen. Wanneer een school of schoolbestuur niet bereikbaar is voor het onderzoek, rekenen wij dit door naar het aantal ouders of overblijfmedewerkers dat hierdoor ook niet benaderd is.

**In dit aantal is eveneens verwerkt het aantal schoolbesturen dat in de enquête (vraag 27 in bijlage 1) heeft gemeld de brieven niet of aan een beperkt aantal overblijfmedewerkers uit te delen.

De respons blijft achter bij de verwachtingen – deze gingen uit van een respons van 25% voor scholen en schoolbesturen en 10% voor ouders en overblijfmedewerkers. Er is echter geen sprake van een selectieve non-respons¹. Uit de responsverantwoordingstabellen (zie bijlagen 3 en 4 in het tabellenrapport) blijkt onder meer dat rooms-katholieke scholen, en daardoor ook de scholen uit het zuiden van het land, relatief oververtegenwoordigd zijn in de respons. Ook scholen uit een zeer stedelijk gebied én scholen uit een “niet-stedelijk gebied” zijn relatief oververtegenwoordigd. Daarentegen zijn protestants-christelijke scholen, scholen uit het westen van het land en scholen uit een “weinig stedelijk” gebied iets ondervertegenwoordigd. Bij de schoolbesturen zijn de openbare en algemeen bijzondere denominaties relatief oververtegenwoordigd. Als we kijken naar de representativiteit per regio, dan blijkt dat besturen uit het zuiden zijn oververtegenwoordigd en besturen uit het westen ondervertegenwoordigd. Net zoals bij de scholen zijn ook de besturen uit een stedelijk gebied én uit een niet-stedelijk gebied relatief oververtegenwoordigd, en die uit een weinig stedelijk gebied ondervertegenwoordigd. Deze relatieve over- en ondervertegenwoordigingen hebben echter nauwelijks invloed op de representativiteit van de bevindingen.

In absolute aantallen is de respons voldoende om met redelijke marges betrouwbare uitspraken te doen. Tabel 1.2 geeft de nauwkeurigheidsmarges weer. De nauwkeurigheidsmarges geven een indicatie van de nauwkeurigheid waarmee op basis van de resultaten van de enquête betrouwbare uitspraken te doen zijn over de gehele onderzoekspopulatie. De percentages in rij ‘nauwkeurigheidsmarge’ geven weer dat de gevonden uitkomsten in 19 van de 20 gevallen binnen een marge van 4,5% tot 4,9% van de werkelijke waarden voor de gehele populatie vallen. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer 84% van de scholen zegt dat er sprake is van pedagogische afstemming tussen overblijfmedewerkers en leerkrachten, het percentage voor de gehele populatie (alle scholen) tussen de 79,5% en 88,5% zal liggen.

¹ Selectieve non-respons wil zeggen dat respondenten niet mee hebben gedaan aan het onderzoek omdat zij bijvoorbeeld geen subsidieregeling zouden hebben aangevraagd of ontvangen. Uit het telefonische rappel dat is uitgevoerd onder scholen en besturen blijkt dat tijdgebrek de belangrijkste reden is om niet aan het onderzoek deel te nemen.

Tabel 1.2 Nauwkeurigheidsmarges

	Scholen	Schoolbesturen	Overblijf- medewerkers	Ouders
Uiteindelijk gerespondeerd	441	357	398	447
Totale onderzoekspopulatie	7.669	1.642	75.920*	onbekend**
<i>Nauwkeurigheidsmarge</i>	4,5%	4,6%	4,9%	4,6%**

*Afgerond op tientallen. Er is, op basis van de resultaten van de enquête, uitgegaan van gemiddeld 11 overblijfmeeuwerkers en -coördinatoren per school (tabel 3.13 in bijlage 3). Op ongeveer 90% van de scholen wordt gewerkt met vrijwilligers met of zonder vergoeding (tabel 3.11 in bijlage 3).¹

**De totale populatie van ouders is op basis van de gegevens uit de enquête niet te berekenen. De nauwkeurigheidsmarge is wel berekend. Bij een netto respons van boven de 400 is namelijk bij elke populatieomvang sprake van een marge rond de 4,6%.

Wanneer wij de respons uitsplitsen naar een aantal achtergrondkenmerken van scholen en schoolbesturen, zoals denominatie, landelijke spreiding en grootte, nemen de nauwkeurigheidsmarges toe. Dit betekent dat de marges om betrouwbare uitspraken te doen groter zijn. In de tabellen 3.1 t/m 3.7 in bijlage 3 van het tabellenrapport zijn de verschillende marges naar achtergrondkenmerk weergegeven voor de scholen. Voor schoolbesturen zijn deze gegevens in bijlage 4 opgenomen.

Casestudies

De acht casestudies zijn gehouden met scholen verspreid over Nederland die verschillende denominaties vertegenwoordigen en van verschillende grootte zijn. Onderstaande tabel geeft een overzicht.

Tabel 1.3 Spreiding casestudies

		Aantal cases
Landelijke spreiding	Noord	0
	Oost	1
	Zuid	2
	West	5
Denominatie	Rooms-Katholiek	1
	Protestants-Christelijk	1
	Openbaar	3
	Overig	3
Grootte van de school	Minder dan 150 leerlingen	0
	Tussen 150 en 200 leerlingen	4
	Tussen 200 en 250 leerlingen	1
	Tussen 250 en 500 leerlingen	2
	Meer dan 500 leerlingen	1

¹ Regioplan noemt in haar onderzoek uit 2001 twee verschillende aantallen overblijfmeeuwerkers. In de prognoses spreekt zij van 24.000 tot 60.000 krachten in de (semi-)geprofessionaliseerde overblijf. Daarnaast geeft Regioplan aan dat er in 2001 37.448 overblijfmeeuwerkers **per dag** werkzaam zijn. Dit is gebaseerd op de aannames dat er in 2006 468.106 kinderen per dag overblijven, gemiddeld 25 kinderen per overblijfgroep zijn en er 2 overblijfmeeuwerkers per groep zijn. Regioplan heeft niet berekend hoe vaak per week een overblijfkraft werkt. Zie de samenvatting en bladzijde 58, *Professionalisering van het overblijven op de basisschool, eindrapport*, Regioplan, Amsterdam 2001. Dit laatste verklaart de verschillen in gevonden aantallen overblijfmeeuwerkers tussen het huidige onderzoek en dat van Regioplan.

2 De overblijf

2.1 Organisatie van de overblijf

Op 96% van de scholen die aan het onderzoek hebben meegewerkt, blijven kinderen tussen de middag op school. Wanneer er geen overblijfmogelijkheid is, is dit vooral omdat er geen vraag naar is bij de ouders (66%). Ook komt het voor dat scholen zeggen geen overblijf te hebben maar een continuooster (18%). Op scholen waar overblijfmogelijkheden zijn, blijven gemiddeld 66 kinderen per dag over. Het gemiddeld aantal overblijfkinderen is voor de vier overblijfdagen weergegeven in de onderstaande tabel 2.1. De gemiddelden zijn gebaseerd op de gegevens aangeleverd door de scholen.

Tabel 2.1 Kinderen op overblijf

Gemiddeld aantal kinderen dat overblijft	
Maandag	68
Dinsdag	73
Donderdag	73
Vrijdag	51
Gemiddelde	66

Respondentengroep: scholen.

Het gemiddeld aantal keren dat kinderen per week overblijven kent een flinke spreiding. Zie voor het overzicht tabel 2.2. De gegevens van het onderzoek van Regioplan² zijn niet allemaal in deze tabel opgenomen omdat de gegevens lastig onderling zijn te vergelijken. Allereerst zijn de percentages van Regioplan gebaseerd op een schatting van het aantal kinderen dat overblijft op basis van het antwoord van de ouders en de gezinsgrootte. Een tweede verschil is dat Regioplan extra antwoordcategorieën gebruikt zoals 'blijven niet over'. Deze komt in ons onderzoek vrijwel niet voor omdat de vragenlijsten aan ouders van kinderen die overblijven zijn uitgedeeld. Indien we onze vergelijking beperken tot vergelijkbare categorieën dan zien we in beide onderzoeken een vergelijkbare spreiding. Desalniettemin zijn er enige verschillen aan te wijzen: Regioplan rapporteert iets vaker dat kinderen 4 maal per week overblijven (26% versus 22%) en minder vaak dat kinderen 2 maal per week overblijven (26% versus 34%)

Tabel 2.2 Hoe vaak per week blijven kinderen, gemiddeld tussen de middag over op school?

	RvB (2004)	Regioplan (2001)
1 dag	22%	23%
2 dagen	34%	26%
3 dagen	18%	18%
4 dagen	22%	26%
5 dagen	0%	7%
Geen enkele dag	2%	0%
Weet niet/geen mening	2%	0%
Totaal aantal respondenten	447	368

Respondentengroep: ouders.

¹ Bladzijde 58, *Professionalisering van het overblijven op de basisschool, eindrapport*, Regioplan, Amsterdam 2001.

² Ibid.

Regioplan becijferde in 2001 dat er gemiddeld 467.229 overblijvers in totaal per dag waren en dat er in 2006 ongeveer 468.106 kinderen per dag zouden overblijven¹. Volgens de cijfers van deze enquête blijven in 2004 dagelijks 485.910 kinderen over op school², op een totaal van 1.654.000 leerlingen in het primair onderwijs³. Dit aantal overblijvende kinderen is iets hoger dan de in 2001 gegeven prognose. In de casestudies zeggen enkele scholen dat er bij hen sprake is van een stijging in het aantal overblijfkinderen. Dit wijten deze scholen aan het groter aantal alleenstaande ouders dat werkt. Het is niet met zekerheid vast te stellen of de stijging in het aantal kinderen op de overblijf daadwerkelijk met een groeiend aantal werkende alleenstaande ouders te maken heeft.

De organisatie van de overblijf

Meer dan driekwart van de scholen geeft aan dat men de overblijf uitvoert met behulp van vrijwilligers (met een vergoeding). Ook in 2001 waren vrijwilligers (met vergoeding) het meest betrokken bij de uitvoering van de overblijf. Onderstaande tabel 2.3 geeft weer wie er in het primair onderwijs betrokken zijn bij de overblijf. Een vergelijking met de resultaten van Regioplan⁴ wijst uit dat ook in dat onderzoek vrijwilligers met vergoeding verreweg het meest worden genoemd als uitvoerders van de overblijf⁵.

Tabel 2.3 Uitvoering van overblijf (meerdere antwoorden mogelijk)⁶

	Percentage
Vrijwilligers met vergoeding (ouders, studenten, etc)	77%
Leerkrachten	25%
Schoolleiding	17%
Vrijwilligers zonder vergoeding (ouders, studenten, buurtmoeders etc)	14%
Onderwijsassistenten	9%
Conciërge	8%
Professionele overblijfkrachten (van bv. buitenschoolse opvang of kinderopvang)	8%
Anders, nl	2%
Totaal aantal respondenten	427

Respondentengroep: scholen.

Vooraf scholen in het basisonderwijs geven aan gebruik te maken van vrijwilligers met vergoeding. In het speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs zijn de leerkrachten, onderwijsassistenten en schoolleiding vaker betrokken bij de overblijf.

Werken met overblijfmedewerkers

In Nederland zijn ongeveer 76.000 overblijfmedewerkers betrokken bij de overblijf⁷. De meerderheid (72%) van de overblijfkrachten is werkzaam als overblijfmedewerker⁸, 28% procent is werkzaam als overblijfcoördinator. Wanneer bij de overblijf vrijwillige overblijfmedewerkers betrokken

¹ Ibid.

² Dit aantal is gebaseerd op de volgende berekening: 96% van het totaal aantal scholen heeft overblijfmogelijkheden (7.362 scholen) maal het gemiddeld aantal kinderen per dag (66).

³ Cijfer 2002.

⁴ Bladzijde 24, *Professionalisering van het overblijven op de basisschool, eindrapport*, Regioplan, Amsterdam 2001.

⁵ In precieze vergelijking van de cijfers is niet mogelijk door het gebruik van andere antwoordcategorieën en door de kleine N in het onderzoek van Regioplan.

⁶ Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. De percentages in de kolom geven het aandeel respondenten dat een bepaald antwoord heeft gegeven, en tellen hierdoor niet op tot 100%.

⁷ Het betreft hier een grove schatting door het aantal scholen waarop de mogelijkheid bestaat om over te blijven te vermenigvuldigen met het gerapporteerde gemiddelde aantal van elf overblijfmedewerkers per school.

⁸ In feite geeft 83% van de respondenten aan als overblijfkracht te werken, een deel van de overblijfcoördinatoren heeft namelijk ook de optie 'overblijfkracht' ingevuld.

zijn, dan zijn dit er volgens scholen gemiddeld 11 per school. Van deze 11 overblijfm medewerkers zijn er gemiddeld 1,5 werkzaam als overblijfcoördinator.

Het rapport van Regioplan uit 2001 beschrijft dat overblijfm medewerkers gemiddeld 1,5 uur per dag werkzaam zijn¹ ofwel 6 uur per week. De resultaten van de huidige enquête onder scholen tonen aan dat overblijfm medewerkers gemiddeld 5,3 uur per week werkzaam zijn bij een school. Overblijfcoördinatoren zijn gemiddeld 6,6 uur per week werkzaam. 75% van de overblijfm medewerkers en 93% van de –coördinatoren zegt een vergoeding te krijgen of betaald werkzaam te zijn. Daarnaast geeft 18% van de overblijfm medewerkers en 25% van de –coördinatoren aan op basis van een vast dienstverband bij een school te werken (zie tabel 2.4).

Tabel 2.4 Achtergrondinformatie overblijfkrachten

	Overblijfm medewerkers	Overblijfcoördinatoren
Betaald werkzaam of met vergoeding	75%	93%
Zonder vergoeding werkzaam	19%	5%
In vaste dienst	18%	28%
Totaal aantal respondenten	287	111

Respondentengroep: overblijfkrachten.

Overblijfcoördinatoren hebben volgens scholen in één op de drie gevallen een opleiding op Mavo/LBO-niveau, tegenover 43% van de overblijfm medewerkers. Eén op de drie overblijfcoördinatoren heeft een hogere opleiding genoten (MBO, HBO of universitair niveau), tegenover één op de vijf overblijfm medewerkers (zie tabel 2.5). Op scholen voor het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs hebben overblijfm medewerkers over het algemeen een hoger opleidingsniveau.

Tabel 2.5 Wat is volgens scholen in het algemeen de hoogste afgeronde opleiding van overblijfkrachten?

	Overblijfcoördinatoren	Overblijfm medewerkers
Lagere school / basisschool	2%	2%
MAVO / LBO / MULO / LTS / huishoudschool	35%	43%
VWO / HAVO / MMS / lyceum / HBS	8%	8%
MBO	16%	9%
HBO / universitair	19%	10%
Weet niet/geen mening	18%	25%
Anders	2%	2%
Totaal aantal respondenten	387	410

Respondentengroep: scholen.

De overblijfm medewerkers of –coördinatoren die een MBO, HBO of universitaire opleiding hebben afgerond, hebben volgens scholen relatief vaak een lerarenopleiding gevolgd (41% voor overblijfcoördinatoren tegen 34% voor overblijfm medewerkers). Daarnaast heeft volgens scholen 13% van de hoger opgeleide overblijfcoördinatoren en 14% van de hoger opgeleide overblijfm medewerkers een SPW opleiding afgerond, andere specialisaties komen volgens scholen veel minder vaak voor. Indien dezelfde vraag wordt gesteld aan de overblijfkrachten zélf dan blijkt dat de overblijfkrachten veel minder vaak aangeven dan scholen dat men een lerarenopleiding heeft gevolgd (namelijk 11%), men geeft juist in meerderheid aan (65%) dat men een ‘andere specialisatie’ heeft gevolgd.

¹ Bladzijde 62, *Professionalisering van het overblijven op de basisschool, eindrapport*, Regioplan, Amsterdam 2001.

Op scholen waarvan medewerkers een cursus hebben gevolgd, blijft 41% van de overblijfkrachten gemiddeld tussen de 2 en 4 jaar verbonden aan een school, 48% langer dan 4 jaar. Een kleine minderheid van overblijfkrachten (5%) stopt binnen 2 jaar, 6% van de respondenten weet het niet. De cijfers op scholen waar niemand een cursus heeft gevolgd wijken hiervan nauwelijks af: 43% van de overblijfkrachten op deze scholen blijven gemiddeld tussen de 2 en 4 jaar verbonden aan een school, 38% blijft langer dan 4 jaar en een kleine minderheid van de overblijfkrachten (4%) stopt binnen 2 jaar. 16% van de respondenten weet het niet. Uit de casestudies en de resultaten van de enquêtes blijkt dat overblijfmedewerkers vaak niet meer beschikbaar zijn wanneer de eigen kinderen van school af gaan.

Volgens bijna de helft van de scholen varieert het aantal overblijfmedewerkers dat ze ter beschikking hebben gedurende het jaar. Deze variatie kan van invloed zijn op de behoefte die scholen hebben voor deskundigheidsbevordering van overblijfmedewerkers. Een grote variatie in het aanbod van overblijfmedewerkers, waardoor dus relatief vaak nieuwe overblijfmedewerkers moeten worden ingewerkt, kan leiden tot een grotere behoefte aan (basis)scholing.

Afstemming, overleg en begeleiding van overblijfmedewerkers

Tussen personen die zijn belast met het organiseren en uitvoeren van de overblijf vindt regelmatig overleg plaats. Een ruime meerderheid (87%) van de scholen stelt dat er sprake is van een taakverdeling tussen de personen die zijn betrokken bij de overblijf. Uit de casestudies blijkt dat deze taakverdeling in sommige gevallen is vastgelegd in een overblijfglement, bij een enkele school is dit reglement opgesteld naar aanleiding van de "cursus overblijven". Tijdens deze cursus is gewezen op het nut van het vastleggen van regels.

Volgens 84% van de scholen is sprake is van pedagogische afstemming tussen de school en overblijfmedewerkers. De scholen zijn in meerderheid (70%) tevreden over de wijze waarop en de mate waarin deze pedagogische afstemming plaatsvindt, 3% is hierover ontevreden en 26% is hierover tevreden noch ontevreden. Tweederde van de scholen geeft aan dat de ondersteuning van de overblijfmedewerkers bestaat uit begeleiding en ondersteuning door een overblijfcoördinator en/of leerkracht. Op de helft van de scholen is sprake van aanvullende scholing en training over bijvoorbeeld het omgaan met kinderen. Op ruim vier op de tien scholen wordt begeleiding en ondersteuning gegeven door een leerkracht, de schoolleiding of een onderwijsassistent. Zie tabel 2.6 voor het overzicht.

Tabel 2.6 Welke vorm van ondersteuning is er voor de overblijfkrachten?

	Percentage
Begeleiding en ondersteuning door de overblijfcoördinator(en)	64%
Aanvullende scholing en training over bijvoorbeeld omgaan met kinderen	51%
Begeleiding door onderwijsassistent, leerkracht of schoolleiding	43%
Persoonlijke begeleider voor overblijfkrachten (vanuit het schoolteam)	17%
Overleg met elkaar, ouderraad, medezeggenschapsraad en/of overblijfcommissie	3%
Geen begeleiding	1%
Niet van toepassing (leerkrachten organiseren overblijf of uitbesteed)	4%
Weet niet/geen mening	2%
Anders, nl...	3%
Totaal aantal respondenten	410

Respondentengroep: scholen. Gepercenteerd op aantal respondenten

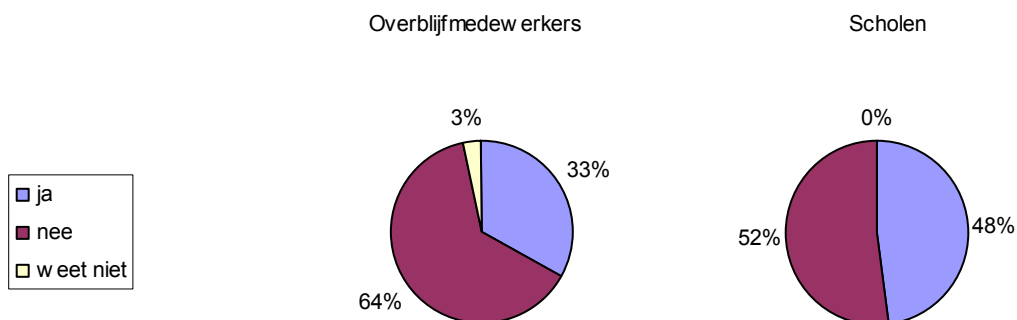
Overblijfmedewerkers die aanvullende scholing en training ontvangen, krijgen volgens scholen in grote meerderheid (94%) een korte, beroepsgerichte training. Eén op de tien overblijfmedewerkers die aanvullende scholing en training ontvangen, krijgt een beroepsgerichte éénjarige opleiding, bijvoorbeeld tot leidster tussenschoolse opvang.

2.2 Kennisoverdracht over de overblijf

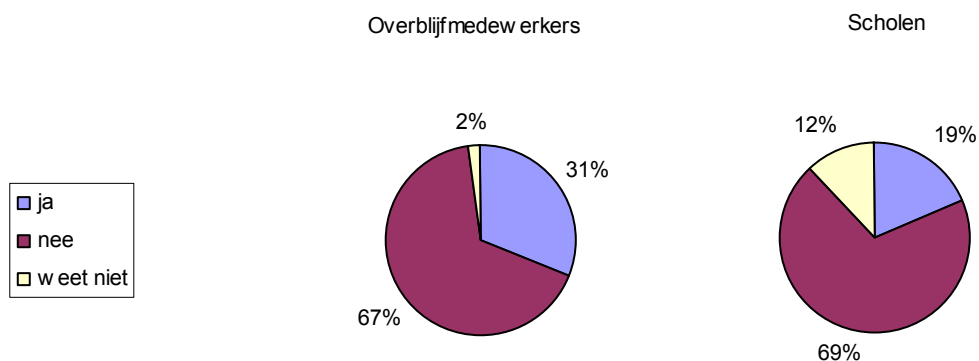
Ondersteuning van overblijfmedewerkers kan ook bestaan uit kennisoverdracht. Dit gebeurt, zo blijkt uit de casestudies en de enquêtes, op sommige scholen in regulier overleg. Op andere scholen zijn de cursussen een vorm van kennisoverdracht. Blijkens de casestudies delen overblijfmedewerkers tijdens cursussen ervaringen met elkaar en leren daarvan. Het geleerde brengt de overblijfkraft weer over op andere medewerkers op de school. Deze persoonlijke uitwisseling van ervaringen tijdens de cursus overblijven wordt als goede en leerzame vorm van kennisuitwisseling ervaren.

Het Ministerie van OCW heeft het boekje 'Brood op school' gesubsidieerd als middel om scholen te ondersteunen bij het organiseren van de overblijf. In het boekje zijn voorbeelden (best practices) opgenomen van scholen die de overblijf hebben geprofessionaliseerd of op een innovatieve wijze hebben georganiseerd. Uit het huidige onderzoek blijkt dat het boekje bekend is bij de helft van de scholen en bij een derde van de overblijfmedewerkers (zie figuur 2.1). Ongeveer één op de vijf scholen die het boekje kennen en drie op de tien overblijfmedewerkers die het boekje kennen, maken ook daadwerkelijk gebruik van het boekje (zie figuur 2.2). Ongeveer één op de drie scholen én overblijfmedewerkers die het boekje kennen, geven aan tevreden te zijn over de informatie en toepasbaarheid van het boekje. Daarentegen is een minderheid van 19% van de scholen en 2% van de overblijfmedewerkers die het boekje kennen, ontevreden. De overige scholen en overblijfmedewerkers weten het niet of hebben geen mening.

Figuur 2.1 Bekendheid met het boekje Brood op school (n = 398 / n = 410)

Figuur 2.2 Gebruik van het boekje Brood op school (n = 132 / n = 195)

Aan de scholen en overblijfskrachten is gevraagd of nog andere informatiebronnen worden gebruikt om meer te weten te komen over het overblijven en over het verbeteren van de kwaliteit daarvan. Drie op de tien scholen én drie op de tien overblijfskrachten bevestigen hiervoor andere informatiebronnen te gebruiken. Het meest maakt men hierbij gebruik van het internet en boeken, tijdschriften en artikelen. Zie tabel 2.7 voor het overzicht.

Tabel 2.7 Andere informatiebronnen over overblijven (meerdere antwoorden mogelijk)¹

	Overblijfsmedewerkers	Scholen
Internet	55%	46%
Boeken, (vak)tijdschriften, artikelen	49%	35%
Verenigingen (VOO, OUDERS & COO, VOS ABB, AVS), IOS, Talent	17%	30%
Andere scholen	-	29%
Andere overblijfskrachten en/of coördinatoren	17%	1%
Cursussen	4%	2%
Schoolbestuur	-	5%
Ministerie van OCW	-	10%
Totaal aantal respondenten	105	115

Respondentengroepen: scholen en overblijfskrachten. Gepercenteerd op aantal respondenten

Aan de scholen en aan de overblijfskrachten is ook gevraagd in hoeverre men tevreden is met deze 'andere informatiebronnen'. Men geeft in ruime meerderheid (tussen de 75% en 85%) aan hierover tevreden of zeer tevreden te zijn.

2.3 Knelpunten en succesfactoren van de overblijf

Iets meer dan de helft van de scholen zegt knelpunten te zien in de manier waarop de overblijf nu plaatsvindt, 44% ziet geen knelpunten (zie tabel 2.8).

Tabel 2.8 Zijn er volgens u knelpunten in de manier waarop de overblijf nu plaatsvindt?

	Basisonderwijs	Speciaal basisonderwijs	Speciaal onderwijs	Totaal
Ja	53%	70%	50%	53%
Nee	45%	30%	25%	44%
Weet niet/geen mening	2%		25%	2%
Totaal aantal respondenten	392	10	8	410

Respondentengroep: scholen.

De gesignaleerde knelpunten komen in grote lijnen overeen met die punten die ook in 2001 door Regioplan werden benoemd. In 2001 zijn de volgende zes knelpunten bij de organisatie van de overblijf het meest genoemd²:

- Tekort aan personeel
- De deskundigheid van de leidster

¹Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. De percentages in de kolommen geven het aandeel respondenten dat een bepaald antwoord heeft gegeven, en tellen hierdoor niet op tot 100%.

²Deze antwoorden zijn in volgorde gerangschikt van het meest tot minst vaak genoemd. Zie voor het volledige overzicht pagina 32 in *Professionalisering van het overblijven op de basisschool, eindrapport*, Regioplan, Amsterdam 2001.

- Een tekort aan ruimte
- Onrust op school
- Grote werkbelasting
- Een tekort aan inrichting/speelmateriaal.

In 2004 worden een gebrek aan ruimte, het gedrag van de overblijfkinderen en een gebrek aan professionaliteit van de overblijfbegeleiders het meest genoemd als knelpunten, zie tabel 2.9 voor het overzicht. In de casestudies geven sommige scholen overigens aan dat zij problemen hebben om voldoende overblijfmedewerkers te vinden.

Tabel 2.9 Knelpunten in de overblijf (meerdere antwoorden mogelijk)¹

	Percentage
Gebrek aan ruimte	68%
Gedrag van overblijfkinderen	49%
Gebrek aan professionaliteit van overblijfbegeleiders	46%
Stijgend aantal overblijfkinderen	44%
Gebrek aan overblijfbegeleiders	43%
Onrust in de school	32%
Conflicten tussen overblijfkinderen	25%
Onduidelijkheid over verantwoordelijkheden	22%
Belasting voor de leraren	21%
Conflicten tussen overblijfbegeleiders	9%
Anders ²	15%
Totaal aantal respondenten	219

Respondentengroep: scholen. Gepercenteerd op aantal respondenten.

Scholen die deelnamen aan de casestudies spreken bovendien van onduidelijke toekomstverwachtingen³. Het is namelijk vooralsnog niet duidelijk of bijvoorbeeld de school verantwoordelijk wordt voor de overblijf. Wanneer scholen verantwoordelijk zouden worden voor de kwaliteit van de overblijf, zouden zij liever professioneel opgeleide krachten in willen zetten in plaats van vrijwilligers. Dit betekent overigens niet dat de scholen ontevreden zijn over de huidige werkwijze.

Kwaliteit van de overblijf

Ondanks de genoemde knelpunten zijn scholen, schoolbesturen, overblijfmedewerkers en (met name ouders) over het algemeen tevreden met de kwaliteit van de overblijf⁴. Onderstaande figuur 2.3 geeft de algemene tevredenheid met de kwaliteit van de overblijf weer.

Ook in het onderzoek van Regioplan⁶ is gevraagd (aan ouders) naar de tevredenheid met de overblijf. Volgens Regioplan was veruit het grootste deel van de ouders (87%) tevreden met 'de wijze waarop op school de overblijf is georganiseerd'.

¹Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. De percentages in de kolom geven het aandeel respondenten dat een bepaald antwoord heeft gegeven, en tellen hierdoor niet op tot 100%.

²Andere genoemde knelpunten zijn onder meer: de vrijwilligersvergoeding is te weinig; het lastig is te komen tot gezamenlijke afspraken binnen de groep overblijfmedewerkers; de administratieve lasten van de overblijf zijn hoog.

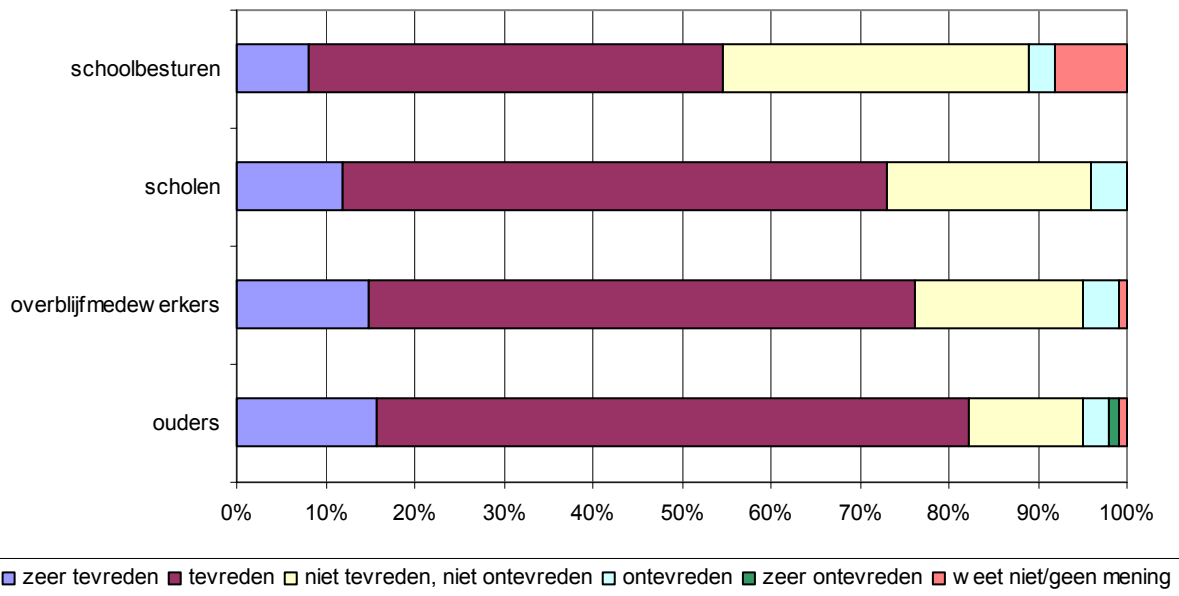
³Ook benoemen enkele scholen en schoolbesturen dit in de enquête. Zie bijlagen 3 en 4.

⁴Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. De percentages in de kolommen geven het aandeel respondenten dat een bepaald antwoord heeft gegeven, en tellen hierdoor niet op tot 100%.

⁵Vier op de tien ouders geven aan tot hun oordeel over de kwaliteit van de opvang te zijn gekomen via informatie door de kinderen. Een kwart van de ouders geeft aan zelf overblijffouder te zijn geweest, eveneens een kwart geeft aan zelf wel eens te kijken op school tussen de middag. Andere informatiebronnen komen minder vaak voor.

⁶Bladzijde 47, *Professionalisering van het overblijven op de basisschool, eindrapport*, Regioplan, Amsterdam 2001.

Figuur 2.3 Tevredenheid met kwaliteit van de overblijf (n = 357; n = 410; n = 398; n = 436)

Schoolbesturen zeggen relatief iets vaker dat men deels tevreden en deels ontevreden is. Men noemt hiervoor twee hoofdredenen. Ten eerste hebben niet alle schoolbesturen volledig zicht op de gang van zaken met betrekking tot de overblijf op scholen onder hun gezag. Tweede reden is dat zij vinden dat de overblijf op sommige scholen kwalitatief goed terwijl zij de kwaliteit van de overblijf op andere scholen minder vinden. Het oordeel van het schoolbestuur is dan gemengd.

Vrijwel alle ouders (93%) geven aan het belangrijk of zeer belangrijk te vinden dat de overblijfkrachten voldoende deskundig zijn om hun werkzaamheden uit te voeren. Bijna zeven op de tien ouders zijn van mening dat de overblijfkrachten op de school van hun kinderen daadwerkelijk deskundig genoeg zijn om de overblijf op een goede manier te laten verlopen. Drie op de vier ouders zijn bovendien van mening dat deze overblijfkrachten hiervoor ervaren genoeg zijn. Ouders die vinden dat de overblijfkrachten op de school van hun kinderen onvoldoende deskundig zijn, geven aan dat deze deskundigheid met name op de volgende terreinen ontbreekt: pedagogische kennis en omgang met kinderen.

Suggesties voor verbeteringen

Aan de scholen en schoolbesturen is gevraagd op welke wijze de kwaliteit van het overblijven op school is te verbeteren. Het blijkt dat scholen en schoolbesturen in dit verband het meest verwachten van (meer) scholing voor overblijfkrachten, verbetering van de vergoeding van overblijfkrachten en meer begeleiding voor de overblijfkrachten door het aanstellen van coördinatoren (zie tabel 2.10).

Tabel 2.10 Verbeteringen in de overblijf (meerdere antwoorden mogelijk)¹

	Scholen	Besturen
(Meer) scholing voor overblijfkrachten	61%	51%
Verbetering van de vergoeding van overblijfkrachten	40%	51%
Meer begeleiding voor de overblijfkrachten door het aanstellen van coördinator(en)	41%	50%
Meer aandacht voor huisvesting; meer aandacht voor ruimte en aankleding	7%	6%
Niet van toepassing i.v.m. continuurooster/leerkrachten die het overblijven regelen	0%	1%
Weet niet/geen mening	15%	16%
Anders ²	8%	13%
Totaal	410	357

Respondentengroepen: scholen en schoolbesturen. Gepercenteerd op aantal respondenten.

Door middel van een open vraag is ook aan ouders gevraagd of zij suggesties hebben om de overblijf te verbeteren. Ouders hebben hierover onder meer de volgende ideeën:

- Er zijn betere en grotere ruimtes nodig waar kinderen ongestoord kunnen eten.
- De overblijfmedewerkers moeten bestaande regels consequent en consistent hanteren en ook eenduidig duidelijk maken aan de kinderen.
- Meer speelgoed en spelletjes.

2.4 De toekomst van de overblijf

In de casestudies is stilgestaan bij de toekomst van de overblijf. Er is in de gesprekken door schooldirecteuren en overblijfmedewerkers een aantal aandachtspunten voor de toekomst benoemd. Dit zijn:

- Onduidelijkheid over toekomstige wettelijke verantwoordelijkheden
- De vergoeding voor overblijfmedewerkers
- De verhouding kinderen / overblijfmedewerkers
- Scholing en professionalisering van de overblijf.

Onduidelijkheid over toekomstige wettelijke verantwoordelijkheden

Uit de gesprekken in de casestudies blijkt dat er enige onduidelijkheid heerst onder de scholen over de toekomstige wettelijke verantwoordelijkheden voor de (kwaliteit van de) overblijf. Scholen zijn tevreden met de huidige opzet en uitvoering van de overblijf, maar zouden – wanneer zij zelf geheel verantwoordelijk zouden worden voor de overblijf – het anders aan gaan pakken. Zij zouden dan professioneel opgeleide krachten inzetten in plaats van vrijwilligers. Bovendien menen de scholen dat, wanneer de eisen aan de professionaliteit van de overblijf verscherpt worden, je niet meer met vrijwilligers alleen kan werken. In de woorden van één van de respondenten: “Je kunt vrijwilligers niet te zware eisen opleggen, want anders moet je er ook een evenredige beloning tegenover stellen.” Geschoolde krachten zijn echter niet te betalen, aldus de schooldirecteuren. Hoe scholen de overblijf dan willen betalen, is onduidelijk. Zij willen de kosten voor de ouders niet te hoog laten oplopen.

¹ Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. De percentages in de kolommen geven het aandeel respondenten dat een bepaald antwoord heeft gegeven, en tellen hierdoor niet op tot 100%.

² In de categorie ‘anders’ vallen antwoorden zoals ‘uitbesteden van de overblijf’, ‘professionele begeleiding verzorgen’ en ‘meer overleg, afstemming en samenwerking tussen overblijfkrachten’.

De vergoeding voor overblijfmedewerkers

Het tweede aandachtspunt voor de toekomst is de vergoeding voor de overblijfmedewerkers. Voor een aantal scholen geldt dat overblijfmedewerkers meer uren draaien dan zij zouden mogen om in aanmerking te komen voor een belastingvrije vrijwilligersvergoeding van maximaal € 735,- per jaar (of maximaal € 21,- per week). De scholen hebben begrepen dat de Belastingdienst meer wil gaan controleren of vrijwilligers inderdaad onder deze grens verdienen, anders moeten er werkgevers- en inkomensbelasting over worden betaald. Voor de scholen is dit reden tot zorg. Enerzijds willen zij de overblijfmedewerkers vergoeden voor de gemaakte uren en anderzijds is er geen formatie en geld beschikbaar om de overblijfkraft in dienst te nemen.

Ruim een kwart van de ouders zegt maximaal tussen de 5 en 10 euro per kind per maand te willen besteden aan de overblijf, drie op de tien ouders zeggen hieraan maximaal tussen de 10 en 15 euro per kind per maand te willen besteden. Eén op de vijf ouders is bereid meer dan 15 euro maximaal per kind per maand te besteden aan de overblijf, daarentegen heeft zeven procent van de ouders hiervoor niet meer dan 5 euro over.

Het *gemiddelde* bedrag dat ouders voor overblijf bereid zijn te betalen per maand per kind bedraagt ongeveer 12,50 euro. Uitgaande van gemiddeld twee overblijfdagen per week zijn ouders bereid € 1,50 per dag te betalen. In 2001 was de gemiddelde ouderbijdrage € 1,02 per dag¹. Uit de enquête is verder op te maken dat de helft van de dat ouders meer wil betalen voor de overblijf, wanneer dit de deskundigheid van de overblijfmedewerkers ten goede komt.

De verhouding kinderen / overblijfmedewerkers

Uit de casestudies blijkt dat sommige overblijfmedewerkers en –coördinatoren enigszins bezorgd zijn over de verhouding kind/overblijfkraft in de toekomst. Op de meeste scholen die aan de casestudies meededen, is sprake van een stijging van het aantal overblijvers. Het blijkt echter voor een aantal scholen nu al moeilijk het bestand aan overblijfmedewerkers op peil te houden.

Scholing en professionalisering van de overblijf

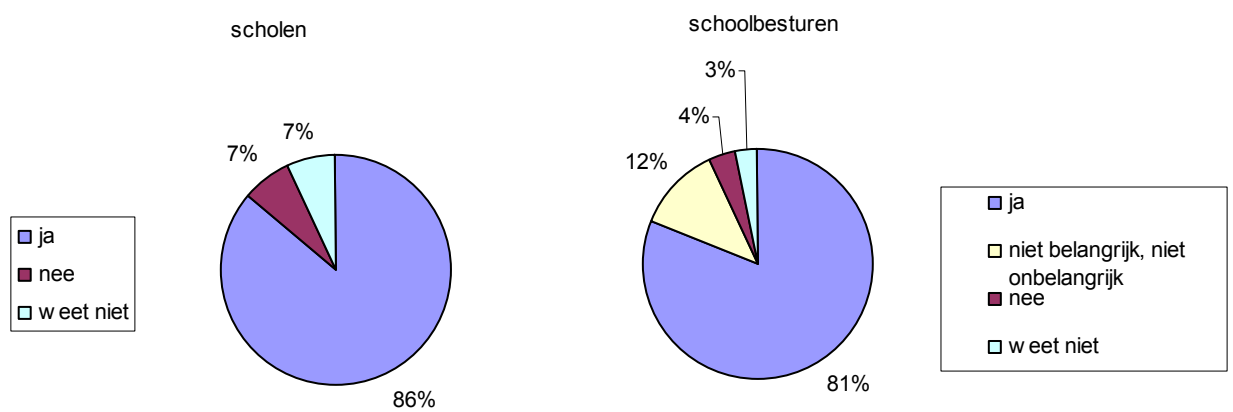
Deskundigheid en professionaliteit van de overblijf staat voor de geïnterviewde scholen voorop, wie ook verantwoordelijk is voor de opzet en uitvoering ervan. Dit blijft ook in de toekomst een aandachtspunt. Wel is duidelijk uit de casestudies dat de scholen én besturen ook in de toekomst extra (financiële) ondersteuning nodig achten om de professionalisering verder door te voeren.

¹ Hfl 2,25 = € 1,02, bladzijde 69, *Professionalisering van het overblijven op de basisschool, eindrapport*, Regioplan, Amsterdam 2001.

3 De subsidieregeling en deskundigheidsbevordering van overblijfmedewerkers

Uit de enquêtes wordt duidelijk dat 84% van de scholen en 77% van de schoolbesturen zich verantwoordelijk voelt voor de overblijf en voor de deskundigheidsbevordering van overblijfmee-
werkers. De scholen en schoolbesturen hechten hierbij aan scholing en nascholing van de
overblijfmee-
werkers. De onderstaande figuur 3.1 geeft dit weer.

Figuur 3.1 Vinden scholen en schoolbesturen het belangrijk dat overblijfkraften scholing of
nascholing ontvangen? (n = 410; n = 357)

Ook ouders vinden deskundigheid van overblijfmee-
werkers van belang. De ruime meerderheid van de ouders (67%) is van mening dat de deskundigheid van overblijfmee-
werkers (zeer) bepa-
lend is voor de kwaliteit van de overblijf.

Bijna twee op de drie scholen geven aan dat overblijfkraften op hun school (na)scholing ont-
vangen. Volgens twee op de drie schoolbesturen hebben op scholen onder hun bestuur overblijf-
kraften in de afgelopen twee jaar ook scholing of nascholing ontvangen.

Ondanks het belang dat de schoolbesturen en scholen hechten aan deskundigheidsbevordering, heeft een minderheid van de scholen (24%) en van de schoolbesturen (16%) beleid geformuleerd waarin de scholing van overblijfmee-
werkers aan bod kom. Een mogelijke verklaring voor het weinige beleid dat er gevoerd wordt over overblijf, is door schoolbesturen en scholen in de case-
studies gegeven. Scholen en schoolbesturen stellen nu geen beleid op, omdat er geen wettelijke verantwoordelijkheid bij hen ligt voor de kwaliteit van de overblijf¹. Hierin wachten in ieder geval de scholen toekomstige ontwikkelingen af.

¹ De Wet op het Primair Onderwijs beschrijft de verantwoordelijkheid voor de overblijf als volgt: *Het bevoegd gezag stelt leerlingen in de gelegenheid onder toezicht de middagpauze in het schoolgebouw en op het terrein van de school door te brengen. De kosten die hieruit voortvloeien komen voor rekening van de ouders, voogden of verzor-
gers. Het bevoegd gezag kan de overblijfmogelijkheid zelf organiseren.*

De financiering van de scholing van overblijfmeeuwerkers gebeurt momenteel weinig met behulp van 'eigen' financiële middelen. De scholen en besturen gebruiken met name de subsidieregelingen van het ministerie van OCW en de ouderbijdragen aan de overblijf voor deskundigheidsbevordering (zie tabel 3.1).

Tabel 3.1 Op welke wijze worden scholing en nascholing gefinancierd?

	Scholen	Schoolbesturen
Door subsidieregelingen van het ministerie van OCW	63%	64%
Niet of niet van toepassing (continurooster; uitbesteed)	22%	21%
Via ouderbijdragen aan overblijven	13%	20%
Door een tegemoetkoming van het schoolbestuur	8%	-
Via eigen budget	5%	14%
Via de algemene ouderbijdrage	1%	2%
Weet niet/geen mening	2%	1%
Anders	1%	1%
Totaal aantal respondenten	410	357

Respondentengroepen: scholen en schoolbesturen. Gepercentageerd op aantal respondenten.

3.1 De subsidieregeling

Bekendheid met regeling

Een ruime meerderheid van de scholen (85%) is op de hoogte van de subsidieregelingen van het ministerie van OCW voor cursussen en voor overblijfkraften. Vrijwel alle schoolbesturen (96%) zijn op de hoogte van het bestaan van de subsidieregeling cursus overblijfkraft' van het ministerie van OCW, gericht op het vergroten van de deskundigheid van overblijfkraften.

Informatie over de subsidieregeling kunnen de schoolbesturen en scholen vinden in het Gele Katern, op de website van Cfi¹ of op websites van organisaties die cursussen voor overblijfmeeuwerkers aanbieden. Volgens Cfi zijn "vrijwel alle scholen en besturen bekend met het blad uitleg en het Gele Katern"². Ook uit de enquête blijkt dat de meeste scholen (87%) en schoolbesturen (95%) via het Gele Katern op de subsidieregeling zijn geweest. Scholen in het speciaal onderwijs zijn relatief iets minder vaak bekend met de regeling dan scholen in het speciaal basisonderwijs of het basisonderwijs.

Gebruik van de regeling

Uit de gegevens van de enquêtes blijkt dat 66% van de scholen en 69% van de schoolbesturen een subsidieaanvraag heeft ingediend voor deskundigheidsbevorderende cursussen. Deze aanvragen worden, zo zeggen de scholen, vooral ingevuld door de schooldirecteur (56%) of door het schoolbestuur (31%). Openbare scholen hebben relatief het vaakst een subsidie aangevraagd, algemeen bijzondere scholen en hebben het minst vaak aanvragen ingediend. In 2003 waren ook de protestants-christelijke scholen ondervertegenwoordigd bij de subsidieaanvragen.

¹ Het agentschap van het ministerie van OCW dat verantwoordelijk is voor de afhandeling van subsidieaanvragen.

² Uit offerteverzoek d.d. 25 maart 2004.

In het totaal zijn in 2002 2.158 aanvragen toegekend. In 2003 (inclusief de verlengde subsidieregeling 2003) waren dit er 1.978. In het totaal hebben bijna 3.130 scholen verspreid over het hele land één of meerdere malen gebruik gemaakt van de regeling. In 2002 is 8% van de aanvragen afgewezen, in 2003 was dit 3%¹. Reden van afwijzing was altijd het niet voldoen aan de subsidievoorwaarden (bijvoorbeeld te late indiening verzoek, of bereikt subsidieplafond).

Onderstaande tabel 3.2 is een weergave van de cijfers van Cfi over het aantal toegekende subsidies naar schoolsoort.

Tabel 3.2 Toegekende aanvragen in absolute aantallen²

	2002	2003
Basisonderwijs	2.122	1.960
Speciaal basisonderwijs	14	18
Speciaal onderwijs	22	-
Totaal	2.158	1.978

De goedgekeurde aanvragen kwamen in 2002 van 693 verschillende besturen en in 2003 (inclusief de verlengde regeling) van 621 besturen. Tussen regio's zijn enkele verschillen te constateren: in 2002 hebben schoolbesturen in het noorden van het land relatief het vaakst een aanvraag ingediend (84%), schoolbesturen uit landsdeel zuid hebben relatief het minst vaak subsidie aangevraagd (59%). In 2003 zien we dat relatief weinig scholen uit niet verstedelijkte gebieden en relatief meer scholen uit matig verstedelijkte gebieden subsidie hebben aangevraagd.

Uit tabel 3.2 blijkt dat speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs nauwelijks subsidies zijn toegekend in de afgelopen jaren. In de toelichting op de subsidieregeling staat echter expliciet dat de regeling niet beperkt is tot de basisschool of speciaal basisonderwijs, maar zich ook uitstrekt tot de scholen en instellingen voor speciaal onderwijs.³ Scholen voor speciaal (basis)onderwijs zeggen wél dat zij behoefte hebben aan extra financiële ondersteuning om de overblijf te regelen. Hierbij gaat het met name om het verlichten van de taken van leerkrachten, door bijvoorbeeld professionele krachten in te huren voor de overblijf. De scholen zijn van mening dat vrijwilligers of ouders onvoldoende in staat zullen zijn de kinderen op hun scholen goed te begeleiden.

Subsidiekosten en -bedragen

In totaal is in 2003 € 3.744.500,- uitbetaald aan subsidies voor korte cursussen en € 385.000,- voor beroepsopleidingen⁴. Scholen in het speciaal basisonderwijs hebben 1% van het totale subsidiebedrag ontvangen voor de financiering van korte cursussen. De overige 99% is uitbetaald aan scholen in het basisonderwijs voor zowel korte als langdurige scholing. In 2002 is ruim 3,4 miljoen euro betaald aan de scholen. Onderstaande tabel 3.3 geeft de hoogte van de totaal beschikbare en uitgegeven subsidies naar cursus weer.

¹ Het gaat hier om het percentage aanvragen van besturen die in hun geheel zijn afgewezen. In een aantal gevallen is er voor meer personen subsidie aangevraagd dan het bestuur uiteindelijk heeft gekregen.

² Ibid.

³ Toelichting bij artikel 1 in de subsidieregelingen 2002 en 2003 scholing overblijfmedewerkers en de verlengde subsidieregeling 2003.

⁴ Gebaseerd op het 'toekenningsbestand' van Cfi, omdat hierin de meest complete gegevens staan. Er is echter een verschil tussen de 'bulk toekenning' en uiteindelijke betalingen (bijvoorbeeld door extra incidentele toekenningen). Op grond van de daadwerkelijke betalingen is volgens Cfi in 2003 voor € 4.209.000,- aan subsidies uitbetaald.

Tabel 3.3 Totaal beschikbare en betaalde subsidies naar soort cursus in Euro

	2002		2003 (incl. verlenging)	
	Beschikbaar sub- sidiebedrag	Besteed subsidiebedrag	Beschikbaar subsidiebedrag	Besteed subsidiebedrag
Korte cursus			3.705.000	3.744.500
Beroepsgerichte opleiding	3.400.000 [†]	3.409.500 [†]	1.070.000	385.000
Totaal	3.400.000	3.409.500	4.775.000	4.129.500

[†] Het subsidiebedrag voor 2002 is niet uitgesplitst naar soort cursus.

De subsidieregeling 2002 schrijft voor dat de subsidie maximaal € 750 per deelnemer bedraagt en dat per school maximaal € 1.500 kan worden aangevraagd. In 2003 was het subsidiebedrag € 500 per deelnemer voor een korte cursus en € 2.000 voor deelname aan een (beroepsgerichte) scholing².

Van de scholen die in 2002 een subsidie hebben ontvangen voor scholing, heeft 5% (116 scholen) deze subsidie voor één overblijfkraft ontvangen. In 2003 was dit voor de korte opleidingen bij 1% (91 scholen) van de scholen het geval. De overige scholen hebben 2 of meer overblijfmee-dewerkers laten scholen. Het maximaal beschikbare budget per school is in te zetten om meerde-re overblijfmee-dewerkers te scholen. De regeling maakt expliciet melding dat het bedrag hiervoor gebruikt mag worden.

De subsidie is in 2002 meer dan volledig benut. Er is sprake van een overvraging van minder dan 1%. In 2003 (inclusief de verlengde regeling) is er sprake van een onderbenutting van de subsidie van 12%.

Tevredenheid met de regeling

Aan schoolbesturen is gevraagd in hoeverre de subsidieregeling 2002 en 2003 en het aanvraag-formulier voor subsidie duidelijk zijn. Het blijkt dat 89% van de schoolbesturen de subsidierege-ling 2002 en 2003 duidelijk vindt. Ruim negen op de tien schoolbesturen vinden het aanvraagformulier voor subsidie duidelijk. Daarnaast is 89% van de scholen en 68% van de schoolbesturen tevreden over de invulling van de subsidieregeling, 7% van de scholen en 27% van de schoolbesturen heeft hierover geen mening.

Wel hebben de schoolbesturen en scholen enkele suggesties gegeven voor verbeteringen van de regeling en invulling van de regeling. Een aantal voorbeelden van genoemde verbeteringen aan de subsidieregeling zijn:

- Mogelijkheden verruimen voor het *aantal* overblijfmee-dewerkers dat geschoold kan worden per school
- Meer informatie over scholingsinstituten en het aanbod
- Meer vrijheden om het subsidiebedrag te besteden
- De subsidieregeling structureel maken c.q. vast budget toekennen voor scholing

¹ Gebaseerd op de het 'toekenningsbestand' van Cfi, omdat hierin de meest complete gegevens staan. Er is soms echter een verschil tussen toekenning en daadwerkelijke betaling. Op grond van de daadwerkelijke betalingen is volgens Cfi in 2003 voor € 4.209.000,- aan subsidies uitbetaald.

² Zie verder de subsidieregelingen 2002 en 2003 scholing overblijfmee-dewerkers en de verlengde subsidieregeling 2003.

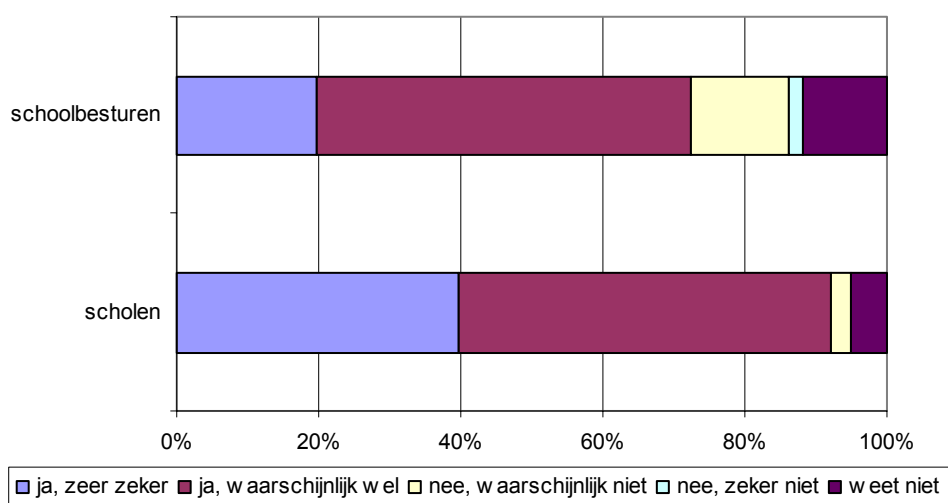
- Subsidie toekennen aan andere onderdelen van de overblijf, zoals ruimte, onkostenvergoeding, additionele vergoeding voor leerkrachten
- Het subsidiebedrag verhogen.

Opvallend hierbij is dat de schoolbesturen van mening verschillen over wie nu het geld voor scholing moet beheren – de ouder(commissie)s, de school of het schoolbestuur. De verschillende uitgangspunten – en mogelijk de onduidelijkheid over wie er nu uiteindelijk verantwoordelijk moet zijn voor de overblijf - maken ook dat de schoolbesturen zeer diverse verbeteringen aandragen. In de casestudies is gevraagd of de schooldirecteuren en overblijfmedewerkers het subsidiegeld aan een ander aspect van de overblijf zouden willen besteden dan alleen deskundigheidsbevordering. Het blijkt dat zij in eerste instantie scholing willen blijven subsidiëren, maar het restant van het subsidiebedrag¹ graag willen besteden aan de ruimte en inrichting van de ruimte (speelgoed).

Toekomstig gebruik van de regeling

De meerderheid van de scholen en schoolbesturen zegt ook in de toekomst gebruik te willen maken van de regeling. Voor 2004 zegt 63% van de scholen hier gebruik van te willen maken of heeft dit reeds gedaan. Van de schoolbesturen zegt 43% in 2004 gebruik te willen maken van de regeling of heeft dit reeds gedaan. Ook na 2004 willen de meeste scholen en besturen de regeling gebruiken om scholing van overblijfmedewerkers te financieren. Figuur 3.2 geeft hier inzicht in.

Figuur 3.2 Verwachten gebruik subsidieregeling scholing ná 2004 (n = 343 ; n = 256)

Uit de enquête onder schoolbesturen blijkt dat 86% van de besturen van mening is dat de subsidieregeling voor scholing van overblijfkrachten nodig is om de deskundigheidsbevorderende cursussen te financieren. Bovendien zou 60% van de besturen zonder financiële bijdrage van het ministerie van OCW overblijfmedewerkers niet meer scholen.

¹ Het restant moet in de huidige regeling terugbetaald worden aan het Cfi.

Het is moeilijk aan te geven hoe groot de toekomstige behoefte aan deskundigheidsbevordering precies is. Voor de regeling van 2002/2003 heeft 69% van de schoolbesturen een aanvraag gedaan. Een vergelijkbaar percentage schoolbesturen (73% na correctie voor vermoedelijke afwijzingen 71%) geeft aan ook na 2004 (waarschijnlijk) gebruik te willen maken van een dergelijke regeling. Het is echter onduidelijk in welk jaar zij dat daadwerkelijk gaan doen en daarom lastig om een benodigd bedrag te noemen om aan de veronderstelde behoefte voldoen.

3.2 De gesubsidieerde cursussen

In 2002 en 2003 hebben in het totaal 14.906 overblijfmeeuwerkers en –coördinatoren een lange of korte cursus gevolgd. In 2002 waren dit 8.515 personen en in 2003 7.682 cursisten. In dat laatste jaar volgden 193 overblijfmeeuwerkers de beroepsgerichte, langere cursus en 7.489 cursisten een korte cursus. Per school zijn, volgens de cijfers van Cfi, gemiddeld vier overblijfmeeuwerkers geschoold met subsidie van het ministerie van OCW.

Uit de enquête en de gegevens van Cfi over 2003 blijkt dat de cursussen relatief vaak zijn gevolgd bij de Vereniging voor Openbaar Onderwijs, een Regionaal Opleidingen Centrum, de IJsselgroep SON opleidingen en het Instituut voor de Ontwikkeling van Schoolkinderopvang (zie tabel 3.4 voor het overzicht).

Tabel 3.4 Instellingen waarbij cursussen gevolgd volgens scholen en overblijfkrachten (meerdere antwoorden mogelijk)¹

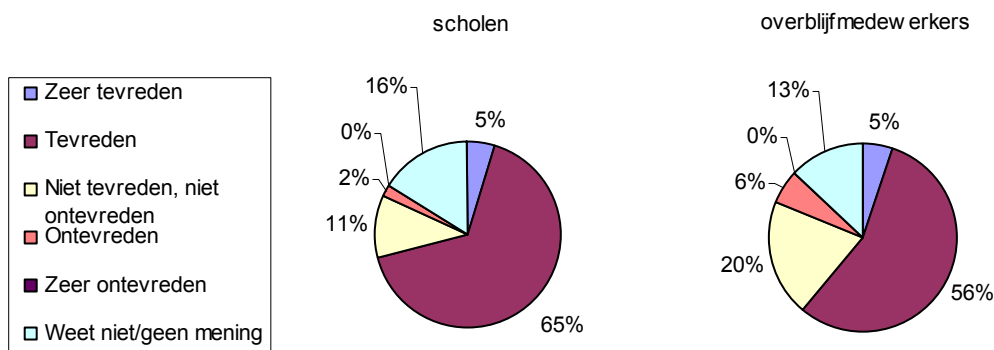
	Scholen	Overblijfmeeuwerkers
Vereniging voor Openbaar Onderwijs (VOO)	21%	23%
Regionaal Opleidingen Centrum (ROC)	18%	19%
IJsselgroep SON opleidingen	14%	12%
Instituut voor de Ontwikkeling van Schoolkinderopvang (IOS)	9%	13%
Verenigingen voor ouders (OUDERS & COO, NKO, LOBO)	7%	6%
Nog geen cursus gevolgd	5%	
Metrium	4%	8%
Onderwijsbegeleidingsdienst	4%	1%
Talent	2%	3%
Weet niet/geen mening	13%	9%
Anders, namelijk:	11%	11%
Totaal aantal respondenten	255	252

Tevredenheid met de cursussen

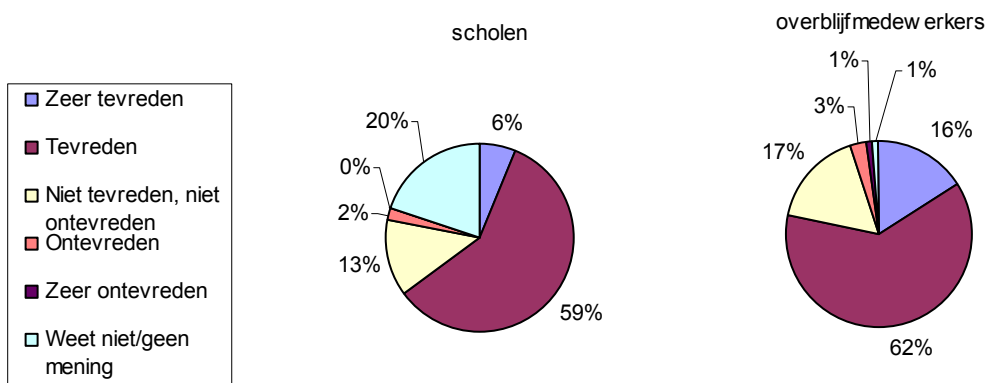
Aan scholen en overblijfmeeuwerkers is een aantal vragen gesteld over de inhoud van de cursussen en het aanbod aan cursussen. Zowel de overblijfmeeuwerkers als de scholen zijn in ruime meerderheid tevreden over het cursusaanbod (zie figuur 3.3) en over de aansluiting van de cursus bij de praktijk (zie figuur 3.4).

¹Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. De percentages in de kolommen geven het aandeel respondenten dat een bepaald antwoord heeft gegeven, en tellen hierdoor niet op tot 100%.

Figuur 3.3 Tevredenheid met cursusaanbod (n = 256; n = 252)

Figuur 3.4 Aansluiting van cursus bij praktijk (n = 256; n = 252)

Aan de scholen is tevens gevraagd naar hun tevredenheid over de *beschikbaarheid* van het aantal plaatsen voor cursussen respectievelijk hun tevredenheid over de *instellingen* die de cursussen uitvoeren. Het blijkt dat de meerderheid van de scholen over deze aspecten in meerderheid tevreden is: 68% van de scholen is tevreden over de beschikbaarheid van het aantal plaatsen voor cursussen (5% is ontevreden); 66% van de scholen is tevreden over de instellingen die de cursussen uitvoeren (2% is ontevreden).

Aan de overblijfkraften is gevraagd naar hun tevredenheid over de *inhoud* van de gevolgde cursussen. Een ruime meerderheid (86%) van de overblijfkraften geeft aan hierover tevreden te zijn.

Uit de casestudies en uit de enquête blijkt dat de beschikbare tijd van de overblijfkraft en de locatie en het tijdstip van de cursus struikelblokken kunnen zijn voor deelname. Hierdoor kan het voorkomen dat overblijfmeeuw erkers wel behoefte hebben voor scholing en ook zijn opgegeven voor een cursus, maar uiteindelijk de cursus niet volgen. Sommige opleidingsinstellingen springen hierop in door op locatie cursussen aan te bieden.

Behoeftte aan cursussen

Ruim vier op de tien overblijfmeeuwerkers geven aan behoefte te hebben aan verdere scholing; 38% zegt geen hieraan geen behoefte te hebben. Van de overblijfmeeuwerkers die wel een cursus willen volgen, heeft driekwart interesse voor korte cursussen, zoals bijvoorbeeld een cursus EHBO of een cursus over overblijven. Ruim veertig procent van hen heeft behoefte aan een één-jarige opleiding tot bijvoorbeeld leidster tussenschoolse opvang.

Uit de casestudies blijkt overigens dat overblijfmeeuwerkers die niet zelf een behoefte aan scholing hadden, uiteindelijk wel tevreden zijn over de gevolgde cursus en hier veel van geleerd hebben. Met name het uitwisselen van ervaringen en het krijgen van tips vinden de overblijfmeeuwerkers een meerwaarde van de cursussen. De verwachting is dan ook dat er zeker voor de toekomst bij besturen, scholen en overblijfmeeuwerkers een behoefte blijft aan scholing.

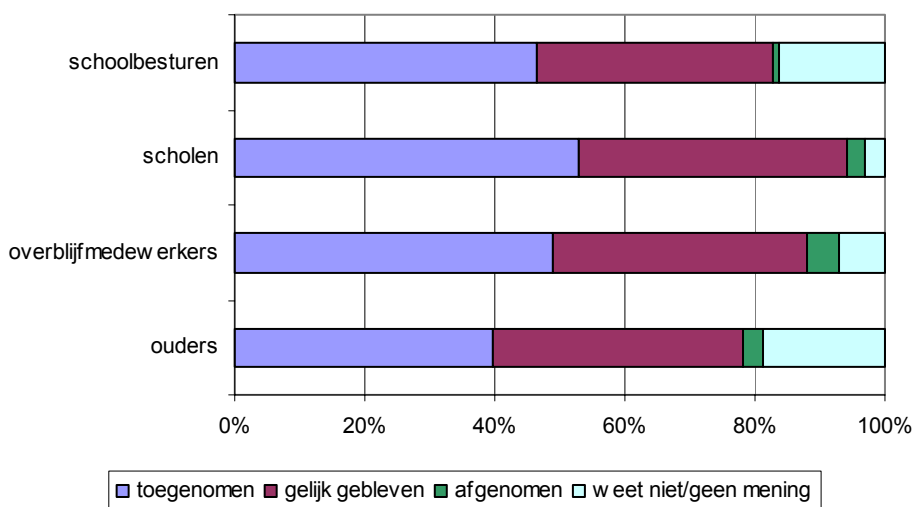
3.3 Resultaten en effecten van deskundigheidsbevordering

De subsidie voor scholing van overblijfmeeuwerkers is bedoeld om de kwaliteit en professionaliteit van de overblijf te garanderen en waar nodig of mogelijk te verbeteren. In de afgelopen twee jaar zijn bijna 15.000 overblijfmeeuwerkers op ruim 3.000 scholen geschoold en zij zijn tevreden over de cursussen. Van de overblijfmeeuwerkers die een cursus hebben gevolgd, zegt 70% dat de eigen deskundigheid is toegenomen als gevolg van de gevolgde cursus.

Een beperkt aantal overblijfmeeuwerkers (2%) stroomt door naar een andere functie binnen of buiten de school nadat zij een cursus hebben gevolgd. Deze medewerkers zijn vooral uitgestroomd naar functies buiten de school. Een aantal overblijfmeeuwerkers is onderwijsassistent geworden en één overblijfkraacht is doorgestroomd tot leidster tussenschoolse opvang.

Belangrijk resultaat van de investeringen in deskundigheid is de gesignaleerde toename van de kwaliteit van de overblijf. Aan de scholen, overblijfkraachten, ouders en schoolbesturen is gevraagd of de kwaliteit van de opvang in de afgelopen twee jaar is verbeterd. Dit is volgens iets meer dan de helft van de scholen, en volgens iets minder dan de helft van de overblijfkraachten, ouders én schoolbesturen, inderdaad het geval (zie figuur 3.5).

Figuur 3.5 Is de kwaliteit van de opvang in de laatste twee jaar toegenomen of afgenomen?
(n = 357; n = 410; n = 398; n = 436)

Indien een uitsplitsing wordt gemaakt naar scholen die wel of geen subsidie ontvangen dan wordt duidelijk dat bij 63% van de scholen die subsidie ontvangen van oordeel zijn dat de kwaliteit van de opvang in de laatste twee jaar is toegenomen. Van de scholen die geen subsidie ontvangen is 35% deze mening toegedaan.

Van de schoolbesturen van scholen die subsidie ontvangen, is 51% van mening dat de kwaliteit van de opvang in de laatste twee jaar is toegenomen, tegenover 29% van de schoolbesturen van scholen die geen subsidie ontvangen.

Van de overblijfskrachten die aan een school zijn verbonden die subsidie ontvangt, is 50% van mening dat de kwaliteit van de opvang in de laatste twee jaar is toegenomen, tegenover 39% van de overblijfskrachten die aan een school zijn verbonden die geen subsidie ontvangt.

Aan de respondenten die van mening zijn dat de kwaliteit van de opvang in de laatste twee jaar toegenomen, is gevraagd waardoor deze kwaliteit is toegenomen. In dit verband worden door scholen, overblijfskrachten en ouders met name een betere organisatie van de overblijfskrachten en een toename van de deskundigheid van de overblijfskrachten, veel genoemd. Schoolbesturen noemen wel een toegenomen deskundigheid van de overblijfskrachten, maar niet een betere organisatie, als oorzaken voor kwaliteitstoename (zie tabel 3.5).

Tabel 3.5 Waardoor is volgens u de kwaliteit van de opvang toegenomen?

	Scholen	Overblijfskrachten	Ouders	Schoolbesturen
Er is een betere organisatie van de overblijfskrachten	77%	71%	72%	4%
De deskundigheid van de overblijfskrachten is toegenomen	74%	63%	68%	92%
Er zijn meer overblijfskrachten aanwezig tussen de middag	37%	55%	40%	33%
Er is (meer) onderlinge samenwerking (scholen, ouders en overblijfskrachten)	25%	23%	16%	3%
Er is een betere/grotere ruimte beschikbaar tussen de middag	8%	18%	14%	11%
Meer samenwerking en duidelijkere verantwoordelijkheden	3%	2%	2%	-
(Meer) ondersteuning door leerkrachten	2%	-	-	-
Aanstelling van een betaalde coördinator	1%	-	-	1%
Reglement of protocol opgesteld	1%	-	-	-
Kleinere groepen / minder kinderen per overblijfskracht	-	4%	-	-
Weet niet/geen mening	0%	1%	1%	0%
Anders	6%	5%	6%	10%
Totaal aantal respondenten	218	196	173	166

Respondentengroepen: scholen, schoolbesturen, ouders en overblijfskrachten. Gepercentageerd op aantal respondenten.

Bijlage 1 Vragenlijsten

Internetenquête scholen

In deze enquête wordt u gevraagd naar het overblijfsysteem op uw school en naar de deskundigheidsbevordering van uw overblijfkrachten. We verzoeken u de vragen te beantwoorden namens het gehele schoolteam. Wanneer u tussentijds wilt overleggen met leerkrachten of anderen kunt u de vragenlijst gerust verlaten en later verder invullen. Het instructieblad geeft hier meer informatie over. Deze enquête vormt onderdeel van een onderzoek naar het gebruik van en tevredenheid met subsidieregelingen voor cursussen voor overblijfkrachten. Het onderzoek vindt plaats in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)

U kunt de gehele vragenlijst printen voordat u begint met invullen. Via deze [link](#) komt u bij een kopie van de vragenlijst terecht. U kunt de vragenlijst echter alleen via de huidige pagina invullen.

Tekst op pagina met vragenlijst:

Om weer terug te keren naar de vragenlijst om deze in te vullen, heeft u uw code en wachtwoord nodig.

1. Blijven kinderen op uw school tussen de middag over?
- 1 Ja -> GA NAAR VRAAG 3
2 Nee

2. Waarom blijven kinderen op uw school niet over?
- 1 Wij hanteren een continuurooster -> GA NAAR VRAAG 4
2 Er is geen vraag naar bij de ouders -> GA NAAR EINDE
3 Anders, namelijk... -> GA NAAR EINDE
-5 Weet niet -> GA NAAR EINDE

3. Hoeveel leerlingen blijven dit schooljaar per dag **gemiddeld** op uw school tussen de middag over?

Aantal	
Maandag -5 ☐ Weet niet
Dinsdag -5 ☐ Weet niet
Donderdag -5 ☐ Weet niet
Vrijdag -5 ☐ Weet niet

4. Wie zijn tussen de middag op uw school betrokken bij het begeleiden van en toezicht houden op de kinderen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.

- 1 Schoolleiding
2 Leerkrachten
3 Onderwijsassistenten
4 Conciërge
5 Professionele overblijfkrachten (van bv. buitenschoolse opvang of kinderopvang)
6 Vrijwilligers met vergoeding (ouders, studenten, buurtmoeders etc)
7 Vrijwilligers zonder vergoeding (ouders, studenten, buurtmoeders etc)
8 Anders, namelijk...
-5 Weet niet

5. Is er sprake van een taakverdeling tussen deze personen?

- 1 Ja
2 Nee
-5 Weet niet

6. Hoeveel overblijfkrachten zijn er op uw school betrokken bij de overblijf (inclusief coördinatoren)?
..... **(indien 0 -> ga naar einde)**

- 5 Weet niet

7. Hoeveel coördinatoren zijn er?

-
-5 Weet niet

Skip V008 indien V007 = 0

8. Hoeveel uur is een **coördinator** dit schooljaar (2003/2004) **gemiddeld** per week werkzaam?

.....
-5 Weet niet

9. Hoeveel uur is een **overblijfkrachten** dit schooljaar (2003/2004) **gemiddeld** per week werkzaam?

.....
-5 Weet niet

Skip V010 indien V007 = 0

10. Zijn er **overblijfcoördinatoren** met een vast dienstverband?

- 1 Ja
- 2 Nee
- 5 Weet niet

11. Zijn er **overblijfkrachten** met een vast dienstverband?

- 1 Ja
- 2 Nee
- 5 Weet niet

Skip V012 indien V007 = 0

12. Wat is over het algemeen de hoogste afgeronde opleiding van de **overblijfcoördinator(en)**? U kunt, indien de opleiding niet is genoemd, ook een opleiding aankruisen die vergelijkbaar is met de door de overblijfcoördinatoren afgeronde opleiding.

- 1 Ongeschoold -> GA NAAR VRAAG 14
- 2 Lagere school/basisschool -> GA NAAR VRAAG 14
- 3 MAVO/LBO/MULO/LTS/huishoudschool -> GA NAAR VRAAG 14
- 4 VWO/HAVO/MMS/lyceum/HBS -> GA NAAR VRAAG 14
- 5 MBO
- 6 HBO/universitair
- 5 Weet niet -> GA NAAR VRAAG 14
- 7 Anders, namelijk... -> GA NAAR VRAAG 14

13. Kunt u aangeven welke specialisaties de overblijfcoördinatoren met een HBO of universitaire opleiding hebben afgerond? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.

- 1 SPW
- 2 Pedagogiek
- 3 Psychologie
- 4 Lerarenopleiding (voorheen Pabo, PA, Kweekschool, KLOS)
- 5 Andere specialisatie
- 5 Weet niet

14. Wat is over het algemeen de hoogst afgeronde opleiding van de **overblijfkrachten**? U kunt, indien de opleiding niet is genoemd, ook een opleiding aankruisen die vergelijkbaar is met de door de overblijfkrachten afgeronde opleiding.

- 1 Ongeschoold -> GA NAAR VRAAG 16
- 2 Lagere school/basisschool -> GA NAAR VRAAG 16
- 3 MAVO/LBO/MULO/LTS/huishoudschool -> GA NAAR VRAAG 16
- 4 VWO/HAVO/MMS/lyceum/HBS -> GA NAAR VRAAG 16
- 5 MBO
- 6 HBO/universitair
- 5 Weet niet -> GA NAAR VRAAG 16
- 7 Anders, namelijk... -> GA NAAR VRAAG 16

15. Kunt u aangeven welke specialisaties de overblijfkrachten met een HBO of universitaire opleiding hebben afgerond? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 SPW
 - 2 Pedagogiek
 - 3 Psychologie
 - 4 Lerarenopleiding (voorheen Pabo, PA, Kweekschool, KLOS)
 - 5 Andere specialisatie
 - 5 Weet niet
16. Hoe lang blijven overblijfkrachten **gemiddeld** als overblijfkraft verbonden aan de school?
- 1 Minder dan 1 jaar
 - 2 Tussen de 1 en 2 jaar
 - 3 Tussen de 2 en 4 jaar
 - 4 Meer dan 4 jaar
 - 5 Weet niet
17. Is er sprake van variatie in het aantal overblijfkrachten dat uw school per jaar ter beschikking heeft?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet
18. Welke vorm van ondersteuning is er voor de overblijfkrachten? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Begeleiding en ondersteuning door de overblijfcoördinator(en)
 - 2 Begeleiding door onderwijsassistent, leerkracht of schoolleiding
 - 3 Persoonlijke begeleider voor overblijfkrachten (vanuit het schoolteam)
 - 4 Aanvullende scholing en training over bijvoorbeeld omgaan met grote groepen en communiceren met kinderen
 - 5 Anders, namelijk...
 - 5 Weet niet
- V019 indien V018 = 4 is aangevinkt. Indien V018,4 niet is aangevinkt, door naar vraag 20.*
19. Welke aanvullende scholing en training wordt er gegeven aan overblijfkrachten?
- 1 Korte beroepsgerichte cursussen, zoals cursus tussenschoolse opvang
 - 2 Beroepsgerichte éénjarige opleiding, bijvoorbeeld tot leidster tussenschoolse opvang
 - 3 Anders, namelijk...
 - 5 Weet niet
20. Is er sprake van pedagogische afstemming tussen de school en de overblijfkrachten?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet
- > GA NAAR VRAAG 22
-> GA NAAR VRAAG 22
21. In hoeverre bent u tevreden over de wijze waarop en de mate waarin pedagogische afstemming plaatsvindt?
- 1 Zeer tevreden
 - 2 Tevreden
 - 3 Niet tevreden, niet ontevreden
 - 4 Ontevreden
 - 5 Zeer ontevreden
 - 5 Weet niet/geen mening
22. Vindt u het van belang dat overblijfkrachten geschoold of nageschoold worden?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 3 Geen mening

23. Voelt u zich verantwoordelijk voor de overblijf en de deskundigheid van overblijfkrachten?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet/geen mening
24. Heeft u beleid geformuleerd waarin de scholing van overblijfkrachten aan bod komt?
- 1 Ja
 - 2 Nee
- > GA NAAR VRAAG 26**
25. Wat is de reden geweest om dergelijk beleid op te stellen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Als school hebben wij de verantwoordelijkheid daarvoor op ons genomen
 - 2 Als reactie op klachten over de deskundigheid van overblijfkrachten
 - 3 Als reactie op een vraag van ouders/MR/OR
 - 4 Als reactie op een vraag van de leerkrachten
 - 5 Als reactie op een vraag van de overblijfkrachten of –coördinator(en)
 - 6 Op verzoek van het schoolbestuur
 - 7 Anders, namelijk...
 - 5 Weet niet
26. Ontvangen overblijfkrachten op uw school (na)scholing?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet
27. Op welke wijze worden scholing en nascholing gefinancierd? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Via ouderbijdragen aan overblijven
 - 2 Via de algemene ouderbijdrage
 - 3 Via eigen budget
 - 4 Door een tegemoetkoming van het schoolbestuur
 - 5 Door een bijdrage van de gemeente
 - 6 Door subsidieregelingen van het ministerie van OCW
 - 7 Niet
 - 8 Anders, namelijk...
 - 5 Weet niet

Indien V027 = 6 dan naar V029

28. Bent u op de hoogte van de subsidieregelingen van het ministerie van OCW voor cursussen voor overblijfkrachten?
- 1 Ja
 - 2 Nee
- > GA NAAR VRAAG 40**
29. Hoe bent u op de hoogte geraakt van het bestaan van de subsidieregelingen van het ministerie van OCW voor cursussen voor deskundigheidsbevordering van overblijfkrachten? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Via het Gele katern
 - 2 Via de overblijfcoördinator
 - 3 Via een leerkracht
 - 4 Via het schoolbestuur
 - 5 Via een vakblad of ander tijdschrift
 - 6 Anders, namelijk...l
30. Zijn er voor overblijfkrachten op uw school subsidieaanvragen ingediend voor deskundigheidsbevorderende cursussen?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet/geen mening
- > GA NAAR VRAAG 45**
-> GA NAAR VRAAG 45

31. Wie heeft deze aanvraag gedaan?
- 1 Het schoolbestuur
 - 2 Het schoolteam
 - 3 Ik, de directeur
 - 4 Een leerkracht
 - 5 Een overblijfkraacht
 - 6 Anders, namelijk...
32. Hoeveel overblijfkraachten op uw school hebben een cursus gevolgd, gesubsidieerd via de regelingen?
.....
-5 Weet niet
33. Zijn er onder de overblijfkraachten die een door de regelingen gesubsidieerde cursus hebben gevolgd personen die in de afgelopen twee jaar doorgestroomd zijn naar een andere functie binnen uw school?
- 1 Ja
 - 2 Nee **-> GA NAAR VRAAG 35**
 - 5 Weet niet **-> GA NAAR VRAAG 35**
34. Kunt u hieronder aangeven naar welke functie de overblijfkraachten die een cursus hebben gevolgd, zijn doorgestroomd en het aantal dat naar die functie is doorgestroomd?

	Aantal overblijfkraachten die een gesubsidieerde cursus hebben gevolgd dat in afgelopen twee jaar is doorgestroomd naar de functie van
1 ☐ Leerkracht
2 ☐ Onderwijsassistent
3 ☐ Klassenassistent
4 ☐ Leidster tussenschoolse opvang
5 ☐ Andere functie buiten school
6 ☐ Weet niet

35. Bij welke instellingen zijn de deskundigheidsbevorderende cursussen gevolgd? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Instituut voor de Ontwikkeling van Schoolkinderopvang (IOS)
 - 2 Regionaal Opleidingen Centrum (ROC)
 - 3 IJsselgroep SON opleidingen
 - 4 Vereniging voor Openbaar Onderwijs (VOO)
 - 5 Metrium
 - 6 Nederlandse Katholieke vereniging van Ouders (NKO)
 - 7 Vereniging voor ouders, Christelijk Onderwijs en Opvoeding (Ouders & Co)
 - 8 Landelijke Oudervereniging Bijzonder Onderwijs op Algemene Grondslag (LOBO)
 - 9 Anders, namelijk...
 - 5 Weet niet
36. In hoeverre bent u tevreden met het cursusaanbod waaruit gekozen kan worden (voldoende aanbod, variatie in aanbod)?
- 1 Zeer tevreden
 - 2 Tevreden
 - 3 Niet tevreden, niet ontevreden
 - 4 Ontevreden
 - 5 Zeer ontevreden
 - 5 Weet niet/geen mening

37. In hoeverre bent u tevreden over de beschikbaarheid van het aantal plaatsen voor de cursussen?
- 1 Zeer tevreden
 - 2 Tevreden
 - 3 Niet tevreden, niet ontevreden
 - 4 Ontevreden
 - 5 Zeer ontevreden
 - 5 Weet niet/geen mening
38. In hoeverre bent u tevreden met de instelling die de cursussen of opleidingen uitvoert?
- 1 Zeer tevreden
 - 2 Tevreden
 - 3 Niet tevreden, niet ontevreden
 - 4 Ontevreden
 - 5 Zeer ontevreden
 - 5 Weet niet/geen mening
39. In hoeverre bent u tevreden over de mate waarin de cursussen en opleidingen aansluiten bij de praktijk?
- 1 Zeer tevreden
 - 2 Tevreden
 - 3 Niet tevreden, niet ontevreden
 - 4 Ontevreden
 - 5 Zeer ontevreden
 - 5 Weet niet/geen mening
40. Voor 2004 is eveneens een 'subsidieregeling cursus overblijfkraften' opgesteld. Denkt u hiervan gebruik te gaan maken of heeft u dit reeds gedaan?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet
41. Denkt u ook in de jaren **na** 2004 gebruik te willen maken van de subsidieregelingen voor scholing van overblijfkraften?
- 1 Ja, zeer zeker **-> GA NAAR VRAAG 43**
 - 2 Ja, waarschijnlijk wel **-> GA NAAR VRAAG 43**
 - 3 Nee, waarschijnlijk niet
 - 4 Nee, zeer zeker niet
 - 5 Weet niet/geen mening **-> GA NAAR VRAAG 43**
42. Waarom denkt u in de toekomst geen gebruik te zullen maken van de subsidieregelingen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Alle overblijfkraften hebben reeds een aanvullende training gevolgd
 - 2 De subsidie is niet toereikend genoeg.
 - 3 Anders, namelijk...
 - 5 Weet niet/geen mening
43. De huidige subsidieregeling stelt overblijfkraften in de gelegenheid een cursus of opleiding te volgen. Bent u tevreden over deze invulling van de subsidieregeling?
- 1 Ja **-> GA NAAR VRAAG 45**
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet **-> GA NAAR VRAAG 45**
44. Hoe zou u dan graag een subsidieregeling voor deskundigheidsbevordering ingevuld zien?
-
-
-

45. Bent u bekend met het boekje 'Brood op school'?

- 1 Ja
2 Nee

-> GA NAAR VRAAG 48

46. Maakt uw school gebruik van het boekje 'Brood op school'?

- 1 Ja
2 Nee
-5 Weet niet

47. In hoeverre bent u tevreden over de informatie en toepasbaarheid van informatie in het boekje 'Brood op school'?

- 1 Zeer tevreden
2 Tevreden
3 Niet tevreden, niet ontevreden
4 Ontevreden
5 Zeer ontevreden
-5 Weet niet/geen mening

48. Gebruikt u andere informatiebronnen (websites, brochures, folders, e.d.) om meer te weten te komen over het overblijven en het verbeteren van de kwaliteit daarvan?

- 1 Ja
2 Nee

-> GA NAAR VRAAG 50

49. Welke andere informatiebronnen (maximaal drie) gebruikt u en hoe tevreden bent u hierover?

Informatiebron	Zeer tevreden	Tevreden	Niet tevreden, niet ontevreden	Ontevreden	Zeer ontevreden	Weet niet/geen mening
1.						
2.						
3.						

50. Zijn er volgens u knelpunten in de manier waarop de overblijf nu plaatsvindt?

- 1 Ja
2 Nee
-5 Weet niet /geen mening

-> GA NAAR VRAAG 53

-> GA NAAR VRAAG 53

51. Welke knelpunten zijn dit? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.

- 1 Gebrek aan ruimte
2 Gebrek aan overblijfbegeleiders
3 Gebrek aan professionaliteit van overblijfbegeleiders
4 Belasting voor de leraren
5 Conflicten tussen overblijfkinderen
6 Conflicten tussen overblijfbegeleiders
7 Stijgend aantal overblijfkinderen
8 Onrust in de school
9 Gedrag van overblijfkinderen
10 Onduidelijkheid over verantwoordelijkheden
11 Anders, namelijk...
-5 Weet niet

52. Draagt extra scholing voor overblijfkrachten volgens u bij aan het verhelpen van de knelpunten?

- 1 Ja
2 Nee
-5 Weet niet

53. In hoeverre bent u tevreden met de kwaliteit van de opvang tussen de middag op uw school?

- 1 Zeer tevreden
- 2 Tevreden
- 3 Niet tevreden, niet ontevreden
- 4 Ontevreden
- 5 Zeer ontevreden
- 5 Weet niet/geen mening

54. Is de kwaliteit van de opvang tussen de middag in de laatste twee jaar:

- 1 Toegenomen
- 2 Gelijk gebleven **-> GA NAAR VRAAG 56**
- 3 Afgenomen **-> GA NAAR VRAAG 56**
- 4 Weet niet/geen mening **-> GA NAAR VRAAG 56**

55. Waardoor is volgens u de kwaliteit van de opvang toegenomen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.

- 1 Er zijn meer overblijfkrachten aanwezig tussen de middag
- 2 Er is een betere organisatie van de overblijf
- 3 Er is (meer) samenwerking tussen ouders en overblijfkrachten
- 4 Er is een betere/grotere ruimte beschikbaar tussen de middag
- 5 De deskundigheid van de overblijfkrachten is toegenomen
- 6 Anders, namelijk...
- 5 Weet niet/geen mening

56. Op welke wijze is volgens u het overblijven op school verder te verbeteren? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.

- 1 (Meer) scholing voor overblijfkrachten
- 2 Verbetering van de vergoeding van overblijfkrachten
- 3 Meer begeleiding voor de overblijfkrachten door het aanstellen van een professionele coördinator
- 4 Anders, namelijk...,
- 5 Weet niet/geen mening

57. De laatste vraag gaat over een vervolg van dit onderzoek.

Zou u eventueel willen meewerken aan een vervolg van dit onderzoek? Het gaat om een verdiepend interview met u, de overblijfcoördinator en één van uw overblijfkrachten over de cursussen voor overblijfkrachten en de subsidieregelingen van het ministerie van OCW hiervoor.

- 1 Ja, ik wil graag meewerken. Mijn gegevens zijn als volgt:
Naam school:
- Naam:
- Telefoonnummer:
- 2 Nee, ik wil niet meewerken aan een vervolg.

Einde

U bent aan het einde gekomen van deze enquête. Heeft u tot slot nog verdere vragen of opmerkingen over dit onderzoek?

.....
.....
.....
.....

Hartelijk dank voor uw medewerking aan deze enquête!

Druk op 'volgend' om de enquête af te sluiten. Klik op 'terug' om eventueel antwoorden te wijzigen.

Internetenquête schoolbesturen

In deze enquête wordt u, het schoolbestuur, gevraagd naar de tevredenheid met en de mate waarin u nu en in de toekomst gebruik maakt dan wel wenst te maken van de subsidieregelingen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voor de scholing van overblijfkrachten. Deze enquête vormt onderdeel van een onderzoek naar het gebruik van en tevredenheid met subsidieregelingen voor cursussen voor overblijfkrachten. Het onderzoek vindt plaats in opdracht van het ministerie van OCW.

U kunt de gehele vragenlijst printen voordat u begint met invullen. Via deze [link](#) komt u bij een kopie van de vragenlijst terecht. U kunt de vragenlijst echter alleen via de huidige pagina invullen.

Tekst op pagina met vragenlijst:

Om weer terug te keren naar de vragenlijst om deze in te vullen, heeft u uw code en wachtwoord nodig.

1. In hoeverre vindt u het van belang dat overblijfkrachten scholing of nascholing ontvangen voor het uitvoeren van hun werkzaamheden?
 - 1 Zeer belangrijk
 - 2 Belangrijk
 - 3 Niet belangrijk niet onbelangrijk
 - 4 Onbelangrijk
 - 5 Zeer onbelangrijk
 - 5 Weet niet/geen mening

2. Voelt u zich voor scholen onder uw bestuur verantwoordelijk voor de overblijf en de deskundigheid van overblijfkrachten?
 - 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet/geen mening

3. Heeft u beleid geformuleerd waarin de scholing van overblijfkrachten aan bod komt?
 - 1 Ja
 - 2 Nee

-> GA NAAR VRAAG 5

4. Wat is de reden geweest om dergelijk beleid op te stellen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
 - 1 Als schoolbestuur hebben wij de verantwoordelijkheid daarvoor op ons genomen
 - 2 Als reactie op klachten over de deskundigheid van overblijfkrachten
 - 3 Als reactie op een vraag van ouders/medezeggenschapsraad/ouderraad
 - 4 Als reactie op een vraag van de leerkrachten
 - 5 Als reactie op een vraag van de overblijfkrachten of –coördinator(en)
 - 6 Anders, namelijk,...
 - 5 Weet niet

5. Hebben overblijfkrachten op scholen onder uw bestuur in de afgelopen twee jaar scholing of nascholing ontvangen?
 - 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet

6. Op welke wijze financieren u en de scholen de (na)scholing voor overblijfkrachten? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
 - 1 Via ouderbijdragen aan overblijven
 - 2 Via de algemene ouderbijdrage
 - 3 Via eigen budget
 - 4 Door een tegemoetkoming van het schoolbestuur
 - 5 Door een bijdrage van de gemeente
 - 6 Door de subsidieregelingen van het ministerie van OCW
 - 7 Anders, namelijk,...
 - 5 Weet niet

7. Bent u op de hoogte van het bestaan van de 'subsidieregeling cursus overblijfkraft' van het ministerie van OCW, gericht op het vergroten van de deskundigheid van overblijfkraften?
- 1 Ja
2 Nee **-> GA NAAR VRAAG 23**
8. Hoe bent u op de hoogte geraakt van het bestaan van deze regelingen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Via het Gele katern
2 Via de overblijfcoördinator
3 Via een leerkracht
4 Via het schoolbestuur
5 Anders, namelijk, ...
-5 Weet niet/geen mening
9. Heeft u in 2002 en/of 2003 aanvragen gedaan voor subsidieverlening voor scholing van overblijfkraften?
- 1 Ja **-> GA NAAR VRAAG 11**
2 Nee **-> GA NAAR VRAAG 10 DAARNA NAAR 15**
-5 Weet niet/geen mening **-> GA NAAR VRAAG 11**
10. Wat zijn voor het bestuur redenen om geen gebruik te maken van de regelingen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Subsidie is niet nodig.
2 Er is geen behoefte aan, aangezien wij de overblijf op een andere manier regelen (bijv continu-rooster, inzet van leerkrachten, afspraken met kinderopvanginstellingen).
3 De school heeft een aanvraag gedaan
4 De schooldirectie is verantwoordelijk voor het aanvragen van cursussen en eventuele bijbehorende subsidies.
5 De subsidie is niet toereikend voor de cursussen die wij willen aanbieden.
6 Anders, namelijk, ...
-5 Weet niet/geen mening
11. In hoeverre vindt u de subsidieregelingen 2002 en 2003 duidelijk (bv over voorwaarden en eisen)?
- 1 Zeer duidelijk **-> GA NAAR VRAAG 13**
2 Duidelijk **-> GA NAAR VRAAG 13**
3 Niet duidelijk, niet onduidelijk **-> GA NAAR VRAAG 13**
4 Onduidelijk
5 Zeer onduidelijk
-5 Weet niet/geen mening **-> GA NAAR VRAAG 13**
12. Wat is onduidelijk aan de subsidieregelingen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Voor wie het bestemd is (doelgroepen)
2 Sluitingsdatum van de aanvragen
3 Tijdstip van betaling
4 Verantwoording over betaling
5 Verantwoordelijkheden tussen schoolbestuur en school
6 Plichten van de school cq het schoolbestuur
7 Wie de subsidie uitbetaalt
8 Anders, namelijk, ...
-5 Weet niet/geen mening
13. In hoeverre vindt u het aanvraagformulier voor subsidie duidelijk?
- 1 Zeer duidelijk
2 Duidelijk
3 Niet duidelijk, niet onduidelijk
4 Onduidelijk
5 Zeer onduidelijk
-5 Weet niet/geen mening

14. Welke verbeteringen vindt u wenselijk aan de subsidieregelingen?

 1 Geen
15. Voor 2004 is eveneens een 'subsidieregeling cursus overblijfkraften' opgesteld. Denkt u hiervan gebruik te gaan maken of heeft u dit reeds gedaan?
 1 Ja
 2 Nee
 -5 Weet niet
16. Denkt u ook in de jaren **na** 2004 gebruik te willen maken van de subsidieregelingen voor scholing van overblijfkraften?
 1 Ja, zeer zeker **-> GA NAAR VRAAG 18**
 2 Ja, waarschijnlijk wel **-> GA NAAR VRAAG 18**
 3 Nee, waarschijnlijk niet
 4 Nee, zeer zeker niet
 -5 Weet niet/geen mening **-> GA NAAR VRAAG 18**
17. Waarom denkt u in de toekomst geen gebruik te zullen maken van de subsidieregelingen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
 1 Alle overblijfkraften hebben reeds een aanvullende training gevolgd
 2 De subsidie is niet toereikend genoeg.
 3 Anders, namelijk, ...
 -5 Weet niet/geen mening
18. De huidige subsidieregeling stelt overblijfkraften in de gelegenheid een cursus of opleiding te volgen. Bent u tevreden over deze invulling van de subsidieregeling?
 1 Ja **-> GA NAAR VRAAG 20**
 2 Nee
 -5 Weet niet **-> GA NAAR VRAAG 20**
19. Hoe zou u dan graag een subsidieregeling voor deskundigheidsbevordering ingevuld zien?

20. Is de subsidieregeling voor scholing van overblijfkraften volgens u nodig om deskundigheidsbevorderende cursussen te financieren?
 1 Ja
 2 Nee
 3 Geen mening
21. Zou u zonder financiële bijdrage van het ministerie van OCW overblijfkraften (blijven) scholen?
 1 Ja
 2 Nee
 3 Geen mening
22. Op welke wijze is scholing en deskundigheidsbevordering nog meer te stimuleren? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
 1 Meer mensen in de gelegenheid stellen de cursussen te volgen
 2 Het cursusaanbod verruimen
 3 Ervaringsuitwisselingen verder stimuleren
 4 Anders, namelijk, ...
 -5 Weet niet/geen mening

23. In hoeverre bent u over het algemeen tevreden met de kwaliteit van de opvang tussen de middag op alle scholen onder uw bestuur?
- 1 Zeer tevreden
 - 2 Tevreden
 - 3 Deels tevreden, deels ontevreden **-> GA NAAR TOELICHTING**
 - 4 Ontevreden
 - 5 Zeer ontevreden
 - 5 Weet niet/geen mening

Toelichting voor V023, 3

24. Is de kwaliteit van de opvang op scholen onder uw bestuur in de laatste twee jaar:
- 1 Toegenomen
 - 2 Gelijk gebleven **-> GA NAAR VRAAG 26**
 - 3 Afgenomen **-> GA NAAR VRAAG 26**
 - 5 Weet niet/geen mening **-> GA NAAR VRAAG 26**
25. Waardoor is volgens u de kwaliteit van de opvang toegenomen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Er zijn meer overblijfskrachten aanwezig tussen de middag
 - 2 Er is een betere/grotere ruimte beschikbaar tussen de middag
 - 3 De deskundigheid van de overblijfskrachten is toegenomen
 - 4 Anders, namelijk,...
 - 5 Weet niet/geen mening
26. Op welke wijze is volgens u het overblijven op school verder te verbeteren? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 (Meer) scholing voor overblijfskrachten
 - 2 Verbetering van de vergoeding van overblijfskrachten
 - 3 Meer begeleiding voor de overblijfskrachten door het aanstellen van een professionele coördinator
 - 4 Anders, namelijk,...
 - 5 Weet niet/geen mening
27. De laatste vraag betreft de enquête onder overblijfskrachten. Kunt u hieronder aangeven aan hoeveel overblijfskrachten u de brieven over dit onderzoek heeft uitgedeeld?
- 1 Zes overblijfskrachten; drie die wel en drie die geen cursus hebben gevolgd
 - 2 Drie overblijfskrachten die een cursus hebben gevolgd
 - 3 Drie overblijfskrachten die geen cursus hebben gevolgd
 - 4 Geen enkele brief uitgedeeld
 - 5 Anders, namelijk,...
 - 5 Weet niet/geen mening

Einde

U bent aan het einde gekomen van deze enquête. Heeft u ten slotte nog verdere vragen of opmerkingen over dit onderzoek?

.....

.....

.....

.....

Hartelijk dank voor uw medewerking aan deze enquête!

Druk op 'volgend' om de enquête af te sluiten. Klik op 'terug' om eventueel antwoorden te wijzigen.

Internetenquête ouders

Introductie

In deze enquête wordt u gevraagd naar uw ervaringen met overblijven en uw mening over de deskundigheid van de overblijfkrachten. Overblijfkrachten begeleiden tussen de middag de kinderen die op school overblijven. De enquête vormt onderdeel van een onderzoek naar het gebruik van en tevredenheid met subsidieregelingen voor cursussen voor overblijfkrachten. Het onderzoek vindt plaats in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

U kunt de gehele vragenlijst printen voordat u begint met invullen. Via deze [link](#) komt u bij een kopie van de vragenlijst terecht. U kunt de vragenlijst echter alleen via de huidige pagina invullen.

Tekst op pagina met vragenlijst:

Om weer terug te keren naar de vragenlijst om deze in te vullen, heeft u uw code en wachtwoord nodig.

-
1. Hoe vaak per week blijft uw kind, of blijven uw kinderen, **gemiddeld** tussen de middag over op school?
 - 1 1 dag
 - 2 2 dagen
 - 3 3 dagen
 - 4 4 dagen
 - 5 Geen enkele dag **-> GA NAAR EIND**
 - 5 Weet niet/geen mening

 2. Wat zijn de redenen dat uw kind overblijft of uw kinderen overblijven op school? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
 - 1 Het is verplicht; overblijven vormt onderdeel van het schoolrooster
 - 2 Vanwege de grote afstand tussen school en huis
 - 3 Opvang nodig in verband met werk/opleiding/thuissituatie
 - 4 Het is gewoon makkelijk (maar niet noodzakelijk)
 - 5 Voor de gezelligheid; vriend(innet)jes blijven ook over
 - 6 Ik ben zelf overblijfkracht
 - 7 Anders, namelijk,...
 - 5 Weet niet/geen mening

 3. Bent u van mening dat de overblijfkrachten op de school van uw kind(eren) voldoende ervaren zijn om de overblijf op een goede manier te laten verlopen?
 - 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet/geen mening

 4. In hoeverre vindt u het van belang dat de overblijfkrachten voldoende deskundig zijn om hun werkzaamheden uit te voeren?

 5. Bent u van mening dat de overblijfkrachten op de school van uw kind(eren) voldoende deskundig zijn om de overblijf op een goede manier te laten verlopen?
 - 1 Ja **-> GA NAAR VRAAG 8**
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet/geen mening **-> GA NAAR VRAAG 8**

 6. Op welk terrein ontbreekt volgens u deskundigheid?
 - 1 Omgang met kinderen
 - 2 Omgang met ouders
 - 3 Pedagogische kennis
 - 4 Anders, namelijk,...
 - 5 Weet niet/geen mening

7. In hoeverre is het verbeteren van deze deskundigheid volgens u bepalend voor de kwaliteit van de opvang tussen de middag?
- 1 Zeer bepalend
 - 2 Bepalend
 - 3 Neutraal
 - 4 Niet bepalend
 - 5 Geheel niet bepalend
 - 5 Weet niet/geen mening

Een aantal overblijfskrachten op de school van uw kind(eren) heeft mogelijk een cursus over opvang tussen de middag gevolgd. Deze cursussen moeten de overblijfskrachten beter in staat stellen kinderen tijdens de overblijf te begeleiden, zodat de kinderen na de middagpauze weer fris naar de les kunnen.

8. Hebben overblijfskrachten van de school van uw kind(eren) volgens u dergelijke cursussen gevolgd?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet

9. In hoeverre bent u tevreden met de kwaliteit van de opvang tussen de middag?
- 1 Zeer tevreden
 - 2 Tevreden
 - 3 Niet tevreden, niet ontevreden
 - 4 Ontevreden
 - 5 Zeer ontevreden
 - 5 Weet niet/geen mening

10. Op welke wijze bent u tot uw oordeel over de kwaliteit van de opvang tussen de middag gekomen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Ik heb een voorlichtingsbrochure gelezen over de tussenschoolse opvang
 - 2 Ik ben (een aantal keren) gaan kijken op school tussen de middag
 - 3 Ik ben zelf overblijfsouder (geweest)
 - 4 Anders, namelijk,...
 - 5 Weet niet

11. Bent u bereid meer te betalen voor de opvang tussen de middag wanneer dit de deskundigheid van de overblijfskrachten en de kwaliteit van de opvang ten goede komt?
- 1 Ja
 - 2 Nee **-> GA NAAR VRAAG 13**
 - 5 Weet niet/geen mening

12. Hoeveel bent u bereid maximaal per kind per maand te betalen?
- 1 Minder dan 5 euro
 - 2 Tussen 5 en 10 euro
 - 3 Tussen 10 en 15 euro
 - 4 Meer dan 15 euro
 - 5 Weet niet/geen mening

13. Is de kwaliteit van de opvang tussen de middag in de laatste twee jaar volgens u op de school van uw kind(eren):
- 1 Toegenomen **-> GA NAAR VRAAG 15**
 - 2 Gelijk gebleven **-> GA NAAR VRAAG 15**
 - 3 Afgenomen **-> GA NAAR VRAAG 15**
 - 5 Weet niet/geen mening **-> GA NAAR VRAAG 15**

14. Waardoor is volgens u de kwaliteit van de opvang toegenomen?

- 1 Er zijn meer overblijfkrachten aanwezig tussen de middag
- 2 Betere organisatie van de overblijf
- 3 Door (meer) samenwerking tussen ouders en overblijfkrachten
- 4 Er is een betere/grotere ruimte beschikbaar tussen de middag
- 5 De deskundigheid van de overblijfkrachten is toegenomen
- 6 Anders, namelijk,...
- 5 Weet niet

15. Heeft u nog suggesties om de overblijf op de school van uw kind(eren) verder te verbeteren?

.....
.....
.....
.....

16. Als laatste zouden wij u willen vragen naar uw opleidingsniveau. Kunt u hieronder uw hoogst genoten en afgeronde opleidingsniveau aanvinken? U kunt indien van toepassing een vergelijkbaar niveau aanvinken.

- 1 Ongeschoold
- 2 Lagere school/basisschool
- 3 MAVO/LBO/MULO/LTS/huishoudschool
- 4 VWO/HAVO/MMS/lyceum/HBS
- 5 MBO (MTS, MEAO)
- 6 HBO/universitair
- 7 Anders, namelijk,...

Einde

U bent aan het einde gekomen van deze enquête. Heeft u ten slotte nog verdere vragen of opmerkingen over dit onderzoek?

.....
.....
.....
.....

Hartelijk dank voor uw medewerking aan deze enquête!

Druk op 'volgend' om de enquête af te sluiten. Klik op 'terug' om eventueel antwoorden te wijzigen.

Internetenquête overblijfskrachten

In deze enquête wordt u gevraagd naar uw ervaringen met de door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gesubsidieerde cursussen voor deskundigheidsbevordering voor overblijfskrachten. Deze enquête vormt onderdeel van een onderzoek naar het gebruik van en tevredenheid met de subsidie-regelingen voor deze cursussen. Het onderzoek vindt plaats in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

U kunt de gehele vragenlijst printen voordat u begint met invullen. Via deze [link](#) komt u bij een kopie van de vragenlijst terecht. U kunt de vragenlijst echter alleen via de huidige pagina invullen.

Tekst op pagina met vragenlijst:

Om weer terug te keren naar de vragenlijst om deze in te vullen, heeft u uw code en wachtwoord nodig.

1. Kunt u in de onderstaande tabel aankruisen wat voor u van toepassing is?

Ik ben:	Ja	Nee
Overblijfscoördinator	☐	☐
Overblijfskracht	☐	☐
Betaald werkzaam of met vergoeding	☐	☐
Zonder vergoeding werkzaam	☐	☐
In vaste dienst	☐	☐

2. Hoeveel leerlingen blijven dit schooljaar (2003/2004) per dag **gemiddeld** op uw school tussen de middag over?

	Aantal
Maandag
Dinsdag
Donderdag
Vrijdag

3. Hoeveel jaar bent u als overblijfskracht betrokken bij de school?

- 1 Minder dan 1 jaar
- 2 Tussen 1 en 3 jaar
- 3 Tussen 3 en 5 jaar
- 4 Meer dan 5 jaar
- 5 Weet niet

4. Wat is uw hoogst genoten en afgeronde opleiding? U kunt, indien uw opleiding niet genoemd is, een vergelijkbare opleiding aanvinken.

- 1 Ongeschoold **-> GA NAAR VRAAG 6**
- 2 Lagere school/basisschool **-> GA NAAR VRAAG 6**
- 3 MAVO/LBO/MULO/LTS/huishoudschool **-> GA NAAR VRAAG 6**
- 4 VWO/HAVO/MMS/lyceum/HBS **-> GA NAAR VRAAG 6**
- 5 MBO
- 6 HBO/universitair
- 7 Anders, namelijk,...

5. Kunt u aangeven welke specialisatie u heeft afgerond?

- 1 SPW
- 2 Pedagogiek
- 3 Psychologie
- 4 Lerarenopleiding (voorheen Pabo, PA, Kweekschool, KLOS)
- 5 Andere specialisatie

6. Heeft u in de afgelopen twee jaar een scholingscursus gevolgd gericht op het vergroten van uw deskundigheid als overblijfskracht?
- 1 Ja
 2 Nee **-> GA NAAR VRAAG 15**
 -5 Weet niet **-> GA NAAR VRAAG 15**
7. Hoeveel deskundigheidsbevorderende cursussen op het gebied van overblijven heeft u in de afgelopen twee jaar gevolgd?
- 1 1 cursus
 2 2 cursussen
 3 3 cursussen
 4 4 of meer
 -5 Weet niet
8. Welke soort cursus(sen) heeft u gevolgd? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Korte cursus, zoals een EHBO-cursus of een cursus overblijven
 2 Beroepsgerichte opleiding, zoals een opleiding tot leidster tussenschoolse opvang.
 3 Anders, nl
 -5 Weet niet
9. Op welke wijze is deze opleiding gefinancierd? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Door het schoolbestuur
 2 Door de school
 3 Met studiefinanciering
 4 Met subsidie van het ministerie van OCW
 5 Door mijzelf
 6 Anders, namelijk, ...
 -5 Weet niet
10. Bij welke instelling heeft u de cursus gevolgd? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Instituut voor de Ontwikkeling van Schoolkinderopvang (IOS)
 2 Regionaal Opleidingen Centrum (ROC)
 3 IJsselgroep SON opleidingen
 4 Vereniging voor Openbaar Onderwijs (VOO)
 5 Metrium
 6 Nederlandse Katholieke vereniging van Ouders (NKO)
 7 Vereniging voor ouders, Christelijk Onderwijs en Opvoeding (Ouders & Co)
 8 Landelijke Oudervereniging Bijzonder Onderwijs op Algemene Grondslag (LOBO)
 9 Anders, namelijk, ...
 -5 Weet niet
11. In hoeverre bent u tevreden over de inhoud van de gevolgde cursus(sen)?
- 1 Zeer tevreden
 2 Tevreden
 3 Niet tevreden, niet ontevreden
 4 Ontevreden
 5 Zeer ontevreden
 -5 Weet niet/geen mening
12. In hoeverre bent u tevreden over de aansluiting van de cursus(sen) bij de praktijk?
- 1 Zeer tevreden
 2 Tevreden
 3 Niet tevreden, niet ontevreden
 4 Ontevreden
 5 Zeer ontevreden
 -5 Weet niet/geen mening

13. In hoeverre bent u tevreden over het aanbod van cursussen dat u als overblijfskracht kunt volgen?
- 1 Zeer tevreden
 - 2 Tevreden
 - 3 Niet tevreden, niet ontevreden
 - 4 Ontevreden
 - 5 Zeer ontevreden
 - 5 Weet niet/geen mening
14. Is uw eigen kennis en deskundigheid over omgaan en communiceren met kinderen toegenomen als gevolg van de cursus?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet/geen mening

-> hierna naar vraag 19

Dit blok enkel voor V006 = 2 en V006 = -5

15. Heeft u behoefte aan scholing om uw werkzaamheden als overblijfskracht te vervullen?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet/geen mening
16. Bent u op de hoogte van de mogelijkheden een cursus te volgen om uw deskundigheid als overblijfskracht te vergroten?
- 1 Ja
 - 2 Nee
17. Heeft de school u aangeboden een cursus te volgen?
- 1 Ja
 - 2 Nee **-> GA NAAR VRAAG 19**
 - 5 Weet niet/geen mening **-> GA NAAR VRAAG 19**
18. Waarom heeft u het aanbod niet aangenomen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.
- 1 Ik zie in het algemeen geen noodzaak voor extra scholing voor overblijfskrachten
 - 2 Ik blijf maar een zeer korte periode als overblijfskracht verbonden aan de school
 - 3 Ik heb geen tijd voor extra scholing
 - 4 Ik heb zelf geen behoefte aan extra scholing
 - 5 Anders, namelijk,...
 - 5 Weet niet/geen mening

-
19. Bent u bekend met het boekje 'Brood op school'?
- 1 Ja
 - 2 Nee **-> GA NAAR VRAAG 22**
 - 5 Weet niet **-> GA NAAR VRAAG 22**
20. Maakt u gebruik van het boekje 'Brood op school'?
- 1 Ja
 - 2 Nee
 - 5 Weet niet
21. In hoeverre bent u tevreden over de informatie en toepasbaarheid van informatie in het boekje 'Brood op school'?
- 1 Zeer tevreden
 - 2 Tevreden
 - 3 Niet tevreden, niet ontevreden
 - 4 Ontevreden
 - 5 Zeer ontevreden
 - 5 Weet niet/geen mening

22. Gebruikt u andere informatiebronnen (websites, brochures, folders, e.d.) om meer te weten te komen over overblijven en het verbeteren van de kwaliteit daarvan?

- 1 Ja
2 Nee

-> GA NAAR VRAAG 24

23. Welke andere informatiebronnen gebruikt u en hoe tevreden bent u hierover? U kunt maximaal drie bronnen noemen.

Informatiebron	Ze er te vreden	Tevreden	Niet tevreden, niet ontevreden	Ontevreden	Ze er ontevreden	Weet niet/ geen me ning
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

24. In hoeverre bent u tevreden over de kwaliteit van de opvang tussen de middag?

- 1 Zeer tevreden
2 Tevreden
3 Niet tevreden, niet ontevreden
4 Ontevreden
5 Zeer ontevreden
-5 Weet niet/geen mening

25. Is de kwaliteit van de opvang in de laatste twee jaar:

- 1 Toegenomen
2 Gelijk gebleven **-> GA NAAR VRAAG 27**
3 Afgenomen **-> GA NAAR VRAAG 27**
-5 Weet niet/geen mening **-> GA NAAR VRAAG 27**

26. Waardoor is volgens u de kwaliteit van de opvang toegenomen? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.

- 1 Er zijn meer overblijfkrachten aanwezig tussen de middag
2 Er is een betere organisatie van de overblijf
3 Er is (meer) samenwerking tussen ouders en overblijfkrachten
4 Er is een betere/grotere ruimte beschikbaar tussen de middag
5 De deskundigheid van de overblijfkrachten is toegenomen
6 Anders, namelijk, ...
-5 Weet niet/geen mening

27. Denkt u in de toekomst behoefte te hebben aan (verdere) scholing om uw werkzaamheden als overblijfkraft te blijven vervullen?

- 1 Ja **-> GA NAAR VRAAG 29**
2 Nee **-> GA NAAR VRAAG 28 DAN 30**
-5 Weet niet/geen mening **-> GA NAAR VRAAG 30**

28. Waarom denkt u geen behoefte te hebben aan scholing? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.

- 6 Ik heb alle cursussen die aangeboden worden reeds gevolgd
7 Ik heb zelf geen behoefte aan extra scholing
8 Ik zie in het algemeen geen noodzaak voor extra scholing voor overblijfkrachten
9 Ik blijf maar een zeer korte periode als overblijfkraft verbonden aan de school
10 Ik heb geen tijd voor extra scholing
11 Anders, namelijk, ...
-5 Weet niet/geen mening

29. Aan welke soort scholing denkt u?

- 1 Korte cursus, bijvoorbeeld cursus EHBO of cursus over overblijven
2 Eénjarige opleiding tot bijvoorbeeld leidster tussenschoolse opvang
3 Anders, namelijk, ...
-5 Weet niet/geen mening

30. De laatste drie vragen gaan over het vervolg van dit onderzoek naar het gebruik en de tevredenheid met de subsidieregelingen van cursussen voor overblijfskrachten.
Zou u eventueel willen meewerken aan het vervolg van dit onderzoek? Het gaat om een verdiepend interview over de cursussen voor overblijfskrachten met u en de directeur van de school waar u werkt.

- 1 Ja, ik wil graag meewerken. Mijn gegevens zijn als volgt:
Naam:
Telefoonnummer:
Naam school:
- 2 Nee, ik wil niet meewerken aan een vervolg -> **GA NAAR EINDE**

31. Welke dag is voor u het meest geschikt om een interview plaats te laten vinden?

- 1 Maandag
2 Dinsdag
3 Woensdag
4 Donderdag
5 Vrijdag

32. Welke tijdstip op die dag is voor u het meest geschikt om een interview plaats te laten vinden?

- 1 's Morgens onder schooltijd
2 Tussen de middag
3 's Middags onder schooltijd
4 's Middags na schooltijd
5 's Avonds

Einde

U bent aan het einde gekomen van deze enquête. Heeft u tot slot nog verdere vragen of opmerkingen over dit onderzoek?

.....
.....
.....
.....

Hartelijk dank voor uw medewerking aan deze enquête!

Druk op 'volgend' om de enquête af te sluiten. Klik op 'terug' om eventueel antwoorden te wijzigen.

Bijlage 2 Checklist voor casestudies

Checklist diepte-interviews Evaluatie subsidieregeling scholing overblijfskrachten

Deze checklist vormt de leidraad voor de te houden diepte-interviews. Hieronder is kort weergegeven welke onderwerpen aan bod komen tijdens de gesprekken met schooldirecteuren en overblijfskrachten. Ieder gesprek start met een korte introductie over het doel van het onderzoek en sluit af met een toelichting over het vervolg van het onderzoek en het gebruik van de resultaten van het gevoerde interview. De resultaten van de enquête zijn input voor dit diepte-interview. Hieruit blijkt onder meer hoe de overblijf geregeld is.

Interview met schooldirecteuren

Overblijf

- Beschrijving succesfactoren van de overblijf op eigen school
- Beschrijving knelpunten van de overblijf op eigen school
- Verantwoordelijkheid voor organisatie en professionalisering van overblijf

Professionalisering en deskundigheidsbevordering

- Ervaringen met en noodzaak van professionalisering van de overblijf
- Eigen rol in en visie op professionalisering
- Relatie tussen en belang van deskundigheid en professionalisering
- Rol van schoolbestuur en eigen rol in deskundigheidsbevordering van overblijfskrachten

Subsidieregeling

- Redenen om subsidie aan te (laten) vragen voor scholing
- Ervaringen met de subsidieregelingen
- Tevredenheid over regelingen (inhoud, stimuleringsrol)
- Ervaringen met en tevredenheid over de gevolgde cursussen (cursusaanbod, inhoud etc)

Toekomst

- Verwachte behoefte aan scholing en aan subsidie daarvoor
- Mogelijke andere invullingen van subsidieregelingen voor deskundigheidsbevordering van overblijfskrachten
- Visie op de toekomst van de overblijf

Interview met overblijfskrachten en –coördinatoren

Overblijf

- Beschrijving succesfactoren van de overblijf op eigen school
- Beschrijving knelpunten van de overblijf op eigen school

Professionalisering

- Ervaringen met en noodzaak van professionalisering van de overblijf
- Eigen rol in en visie op professionalisering

Deskundigheidsbevordering

- Belang en gebruik van scholing voor overblijfskrachten
- Andere methoden om deskundigheid te bevorderen

Subsidieregeling

- Op de hoogte van subsidieregelingen (indien meegewerkt aan enquête, niet van toepassing)
- Ervaringen met en tevredenheid over de gevolgde cursussen (inhoud, aansluiting bij praktijk, uitvoering van cursussen, cursusaanbod etc)
- Visie op noodzaak van subsidieregelingen voor het stimuleren van scholing van overblijfskrachten

Toekomst

- Verwachte behoefte aan scholing
- Visie op de toekomst van de overblijf

Research voor Beleid
Schipholweg 13 - 15
Postbus 985
2300 AZ Leiden
telefoon: (071) 5253737
telefax: (071) 5253702
e-mail: rvb@rvbh.nl
www.researchvoorbeleid.nl